

Szerkesztőség

Arad, Acsoy-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat

Gulev. Regele Ferdinand 4/22

József tőrcsög-ut.

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

181.

Megjelent naponta kétszer.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

12 évre — — 1080 Lei

6 évre — — 540 Lei

Éves díj — — 270 Lei

Havonta — — 90 Lei

Posta-utalványok díjszáma szerint

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei

VASÁRNAP — — 6 Lei

Külföldön 50 banival több.

A halálraitélt színház

A magyar kisebbség tíz esztendeje küzd, hogy a magyar szó, a magyar kultúra templomát megtartsa, biztosítsa létét. A magyar színészet nyögött a rája rakott terhek súlya alatt, esztendőről-esztendőre csökkent az ereje és a fentről jövő biztatások, vagy ígéretek nyomában felcsillant néha a remény, amelynek mindig csalódás járt a nyomában. A kultuszminiszter nagy hangosan 26 százalékról 13-ra szállította le a színházi adót, de csak olyan társulatok részére — ahol nem játszik idegen állampolgár. Az erdélyi magyar színházakra tehát nem vonatkozhatik ez az — engedmény.

A legutolsó és legnagyobb csalódás Arad város vezetősége részéről ért bennünket. Olyan szerződés aláírására kényszerítik a magyar színház vezetőségét, amellyel talán meg is ásták sírját az aradi magyar színészetnek. Az eddigi szerződések szerint a színház napi ezer lej bért fizetett a városnak a színházért, de csak azokra a napokra, amikor a magyar színház társulat játszott a színházban. A ma precízírozott szerződés kimondja, hogy a színház egy időnyre ötszáz ezer lej pauszát fizet, tekintet nélkül arra, hogy tartanak-e előadást vagy nem. Illetve akkor is a magyar színház terhel a város, ha a színházban román társulat játszik. Tudjuk nagyon jól mi is és tudják az interimár-bizottság tagjai is, hogy a színház az eddigi terhek mellett sem tudta pontosan fizetni tagjait, akiknek egyrésze néha hetekig nyomorogni volt kénytelen. Pedig a napi ezer lei bér, egy időnyre alig tett ki többet, mint kétszázharmincezer lejt. Most pedig félmillió lejjel terhelik meg a színházat.

Az interimár-bizottság eme intézkedésébe nehéz, de talán lehetetlen is jóhiszeműséget belemagyarítani. Hiszen a város mielőtt ezt a döntést hozta, elkérte a többi erdélyi városoknak a magyar színházakkal kötött szerződés tervezetét. Ezekből pedig azt látta, hogy Várad, Kolozsvár, Temesvár. Szatmár nemcsak hogy színházbért nem kérnek, hanem szubvencionálják a magyar színházakat, technikai személyzettel látják el, csökkentik kiadását és mindent elkövetnek, hogy a színházakat életképesse tegyék. Ez meg is érthető, mert a színház egy város kultúrája, ahol nem tud megélni a színház, ott nincsen kultúra. Temesvár, Várad és a többi erdélyi városok nagyon szegények, ha azt mondhatnák, hogy ott nincs kultúra. Arad nem szegény. Arad meg akarja fojtani még a lehetőségét is annak, hogy kulturális város hírébe keveredjék. A színház vezetősége kénytelen lesz aláírni ezt a nehéz terhet jelentő szerződést. Kénytelen, mert ha nem írja alá a szerződést, több, mint száz ember marad kenyér nélkül. De mi lesz ezután? Hogy fogja kiüzadni az aradi magyar színház az átlagosan napi kétezer lej színházi bért? Erős offenzíva indult ellenünk, a magyar kultúra ellen. Ez az offenzíva nem talált készületlenül és most már a magyar közönségen a sor, hogy visszaverje a támadást és önfeláldozásával, fokozott támogatásával életrekeltsse a halálra ítélt aradi magyar színészetet.

Ujabb két aradi magyar iskolát szüntetnek meg.

A minisztérium beszüntette a Hasszinger-uccai polgári leányiskola működését. — Megszűnik a Ferenc-téri magyar algimnázium is, amely beleolvad a Iosif Vulcan iskolába.

Egyre kevesebb tanuló iratkozik a katolikus gimnáziumba.

(Arad, augusztus 28.) Az erdélyi magyarságra mindig újabb csapások sulyosbodnak. Minden szép ígélet és látszólagos jó szándék ellenére, egymásután veszítjük el a még meglévő iskoláinkat és mondják ki a halálos ítéletet kulturintézményeinkre. Ma került nyilvánosságra, hogy egy nemrég még magyar tagozatu leányiskola zárja be kapuit Aradon és az a hír terjedt el, hogy az egyetlen magyar középiskolát, a Ferenc-téri algimnáziumot be akarják olvasztani a Iosif Vulcan iskolába. A katolikus gimnáziumban, ebben a szépmultu magyar kulturintézményben, idén 60—70-re csökken a növendékek száma. Néhány esztendővel ezelőtt még közel ezer növendéket számlált a katolikus gimnázium és a magyarság elleni munka meghozta gyümölcsét. E fájdalom csapásokkal szemben védtelenül áll Erdély magyarsága és csupán önmagában kell bízni, hogy a magyar nép lelkeben élő őserőt, a magyar kultúra iránti vágyat iskolák beszüntetésével megölni nem lehet. A két aradi iskola bezárásáról a következőket jelenti az *Aradi Közlöny* munkatársa:

Az utóbbi esztendők minden szeptembere meghozta a magyar iskolaügy szenzációját. Az idei iskolai év elejére szintén nagyjelentőségű változások történnek Aradon, amelyekről már

befejezett tény, hogy a Str. 29. Decemvrie (Hasszinger)-uccai polgári leányiskola megszűnik, illetve miniszteri rendelet értelmében beleolvad a leánygimnáziumba.

Mihulin Miklós leánygimnáziumi igazgató, aki jelenleg Bucurestiben tartózkodik, holnap Aradra érkezik és magával hozza az aradi iskolákra vonatkozó miniszteri rendelkezéseket, amelyek magukba foglalják a polgári leányiskola megszüntetését is.

A Hasszinger-uccai polgári leányiskolában pár esztendővel ezelőtt magyar tagozat is működött. A magyar növendékek azonban lassankint kimaradtak és az iskola emiatt elnéptelenedett. Ezért határozta el a miniszter annak megszüntetését. A magyar tanulók kimaradásának az oka azt volt, hogy a tanerők túlzott szigorúsággal követelték a román nyelvű tantárgyakat, ami nagy terhet jelentett a növendékeknek, akik nem bírták a román nyelvet. Hír szerint a közoktatásügyi miniszter ennél még egy súlyosabb és nagyobb jelentőségű intézkedést is fogantatosított. Tanügyi körökben arról beszélnek ugyanis, hogy

a miniszter egybeolvasztotta a Piata Mi-

hai Viteazul (Ferenc-téri) magyar nyelvű algimnáziumot a Strada Iosif Vulcan (Kazinczy-uccal) algimnáziummal.

Ebben az esetben a magyar iskola növendékei párhuzamos osztályokban tanulnak és ezen osztályok magyar tagozataként fognak szerepelni.

Szó van arról is, hogy a Piata Avram Iancu (Szabadság-téren) levő leány-kereskedelmi iskolát a Ferenc-téri iskola épületébe helyezik el.

Néhány esztendővel ezelőtt, amikor megjelent a katolikus gimnázium beiratkozásáról szóló hír, különös láz hullámzott át az aradi diákságon. Izgalom, idegesség az új tanév küszöbén és valósággal népvándorlás indult meg a gimnázium felé. A gimnázium folyosóin a szülők és diákok nagy serege várakozott állandóan, hogy az osztályfőnökök elé járulhassanak és az igazgatóság kénytelen is volt a beiratási terminust a nagy érdeklődés miatt kitolni.

Néhány nappal ezelőtt jelent meg az idei szezonnra a katolikus gimnázium beiratási híre s hétfőn kezdődött meg a beiratás. Ma föntjártunk a katolikus gimnáziumban. Néptelenek a folyosók és az igazgatói irodába, ahol Fischer Aladár igazgató és Berthe Nándor dr. igazgató-helyettes várják a beiratkozókat, csak nagy ritkán vetődik be egy-egy diák, úgy hogy három nap alatt mindössze husz diák jelentkezett felvételeire a gimnáziumba. A megdöbbentően kicsiny szám összegezésénél Fischer Aladár keserű guanyal megjegyzi:

— Azért esztendőnként „aránylag“ kevesebb a csökkenés. Ezidén 60—70 növendékre számítottunk, tavaly 100 körül volt. Ha elgondolom, hogy a létszám 900-ról lecsökkent már 400-ra is...

Valóban ez az egyetlen vigasztaló a katolikus gimnázium sorsában, hogy most már körülbelül 60—70 növendéknek a létszámsúlyedés eléri a mélypontot, mert ezek a növendékek vagy anyagi helyzetük miatt nem végezhetik külföldön tanulmányaikat, vagy pedig más körülmények miatt nem iratkoznak más iskolába és rendületlenül kitartanak a további esztendőkben is a katolikus gimnázium mellett, még akkor is, ha a váravárt és beigért nyilvánossági jogot ezután sem nyeri el a gimnázium.

A beiratások augusztus 31-ig, vagyis a hét végéig folynak. Akkorra talán tényleg összeverődik az igazgató által enlített létszám. A kísérettségi a III. és IV. osztályosok számára 7—12 között lesz, a javító-vizsga pedig 1—3-ig tart, míg a többi osztályosok 5-ig javíthatnak. A különbözeti vizsgákat 1—10-ig tartják meg, az érettségi javító-vizsgák szeptember 25. és október 10. körül folynak le.

Felfüggesztették a nagyváradi adóhivatal összes tisztviselőit.

Évek óta hamisították a könyvelési tételeket. — Többmillió károsodás érte a várost. — A régi, kipróbált tisztviselők helyébe selejtes elem került. — Nagyszabású panama, amely új szencziókat ígér.

(Nagyváradról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója.) Országszerte nagy szenzációt keltett az a hír, hogy Nagyváradon, a városházán nagyszabású visszaéléseket fedeztek fel. A számvetőség egyik tisztviselője már hetek óta nagy óvatossággal ellenőrizte a városi adóhivatal könyveit. A vizsgálat eredményeként szombaton az összes könyveket a város külön trezorjában őrizetbe helyezték.

Megállapítást nyert, hogy 1925. óta a könyveket nem záriák le és azóta a taxák behajtása körül visszaélések történtek. Könyvelési tételeket hamisítottak meg, s az inkasszók körül szinte rendszeressé vált a visszaélés.

Dr. Fried János, a pénzügyi osztály vezetője leplezte le a panamák sorozatát, amire egy városi tisztviselőnek visszaélési kísérlete adott impulzust. Ez a tisztviselő ajánlatot tett egy váradai vállalkozónak, hogy jelentéktelen összeg ellenében elintézi, hogy városi adóját nem fogják felemelni. Ez a vállalkozó hívta fel Fried János figyelmét a dolgokra. És csakhamar kiderült, hogy közel öt esztendeje folyik a város vagyonának megkárosítása.

A város intermárk-bizottsága ezzel kapcsolatban elhatározta, hogy azonnal megindítja a fegyelmi vizsgálatot az első és második számú perceptoratus személye ellen.

és evégből felhatalmazta az elnököt, hogy személyes hatáskörében a pénzügyi osztály jelentése alapján a két adóhivatali tisztviselői és adóügynökei ellen a fegyelmi vizsgálatot haladéktalanul vezesse be és a vizsgálat érdekében az illetőket függesztesse fel.

E határozat alapján a következő adóhivatali tisztviselőket függesztették fel hivatali működésüktől: Vig Gyula, Pap Sándor, Racos Joan, Bicha János, Szabó Lajosné, Muresan Andrian és Andor Nicolae, továbbá felfüggesztették az adóhivatalhoz beosztott tizenkét ágenszt is.

A város ideiglenes bizottsága ez ügyben kommunikét is bocsájított ki, amelyben felkéri a város közönségét, hogy addig is, míg a vizsgálat befejezést nyer és a behajtás új módszerét bevezetik, e hó 28-tól, tehát mától kezdve, a városházán személyesen fizesse be a taxákat az ideiglenesen delegált új személyzet kezéhez. A helyzet tisztázódása tehát csak igen alapos és körültekintő munka után alakulhat ki.

Közel százezer tételt kell végigvizsgálnia a delegált bizottságoknak. A városi adópénztár évenként közel huszezer tételt könyvel el s így öt év múltán százezer könyvelési tétel felülvizsgálása vált szükségessé.

Hogy mennyiben történt sikkasztás s kiket terhet büns mulasztás az ellenőrzés anyagoláért, majd csak ezután derül ki.

Oradeáról jelenti: A városházán felfedezett panama hullámai egyre magasabbra csapnak fel. Kiderült, hogy a városi adóhivatal könyvvezetése hosszú hónapokra visszamenőleg szabálytalan volt és

e szabálytalanság következtében a város többmillió károsodást szenvedett.

Oradeán a pófadórendszer megszünése után két perceptiót állítottak fel. Ezek a perceptiók

Dr. Beles Jenő közjegyző megfelebbezte közjegyzői kinevezésének megsemmisítését.

Két hét múlva tárgyalja a temesvári tábla az igazságügyminiszteri rendelet ellen beadott panaszt.

(Arad, augusztus 28.) Az igazságügyminiszter által megsemmisített közjegyzői kinevezések ügyében tegnap újabb fordulat történt. Subtire Ionel dr. temesvári ügyvéd Beles Jenő dr. aradi közjegyző megbízásából, akinek kinevezését az igazságügyminiszter két hét előtt megsemmisítette, közigazgatási pert indított a temesvári táblánál. Ebben a perben Subtire Ionel dr. az igazságügyminiszter megsemmisítő rendeletének törvénytenséget kéri kimondani és a közjegyzőt állásába visszahelyezni kéri. Subtire érdekesen világítja meg azt a kérdést, hogy az igazságügyminiszter önmagát dezavualta, amikor a hat-nyolc éves kinevezéseket megsemmisítette.

Arra az álláspontra helyezkedik, amennyiben a miniszter úgy találta, hogy elődje törvénytenséget követett el a közjegyzői kinevezésekkel, úgy a semmitőszéknek az igazságügyminiszternek kellett volna a kinevezések megsemmisítése iránti pert folyamatba tenni, önhatalmilag azonban nem állott jogában a kinevezéseket megsemmisíteni.

Ettől eltekintve — fejt ki Subtire dr. — a miniszteriumnak azért sem állott módjában ezeket a ki-

Hemoroidok

Akik iszonyu fájdalomokban szenvednek a hemoroidok miatt, jól fogják magukat érezni és csendes álmuk lesz ha a Kadum-kenőcsöt használják, amely röztöni enyhülést hoz.

végezték a városi taxák fizetését és beszédét is.

Az adóhivatal régi tisztviselőit elbocsájtották és selejtes, képzettség nélküli tisztviselők kerültek helyükbe.

Egy felmerült esetről kifolyólag megindult vizsgálat megállapította, hogy a taxakönyveket nem zárták le, nem egyeztetették össze a naplókkal. A tanács ennek következtében elrendelte a vizsgálatot a perceptia összes tisztviselői ellen és a vizsgálat tartamára valamennyiüket felfüggesztette. A vizsgálat azt is megállapította, hogy bent a hivatalban mindenki jogosítottnak érezte magát pénz felvételeire.

A vizsgálat teljes eréllyel folyik tovább és szenzációs eredményeket ígér.

nevezéseket megsemmisíteni, mert a magyar közjegyzői törvény világosan megállapítja, hogy a kinevezéstől számított harminc napon belül lehet a kinevezéseket akár alakai, akár lényegi okok miatt megtámadni. Ez az idő pedig már évek előtt telt el. Fontos indoka a panasznak az, hogy a magyar közjegyzői törvény intézkedései szerint a közjegyzői tisztség csak elhalálozás és méltatlanság esetében szüntethető meg. Ez az eset pedig nem áll fenn. Az igazságügyminiszterium megsemmisítése tehát törvénytelen alapokon nyugszik és a miniszterium nemcsak a törvénnyel, hanem önmagával is ellenkezésbe jutott ezzel az intézkedéssel. Nem érdektelen az sem, hogy a legtöbb erdélyi és bánági közjegyző a közjegyzői törvényben előírt pályázat nélkül nyerte el kinevezését és akkor az összes kinevezéseket revidálni kellett volna — harminc napon belül. Az igazságügyminiszternek most utólag

csak a semmitőszékhez lehetett volna fordulni és ott kérhetni annak a megállapítását, hogy egyes közjegyzők kinevezése törvényes formák betartásával történt-e.

A tárgyalást a tábla az őszi ülésének első ülésére tűzte ki és ekkor tartja meg, ha csak az igazságügyminiszter a megsemmisítésekre vonatkozó rendeletét nem vonja vissza,

TARCA.

A baklisok köztársasága.

(Kattwyk, augusztus 28.) Az ifjú hollandi trónörökös életéről, amely Leyden és Kattwyk között játszódott le nem igen könnyű valamit megtudni. Az újságírók elől szigorúan elzárják, mert az az érthető tendencia, hogy Hollandia jövődi királynőjének a véleménye lehetőleg ismeretlen maradjon a széles népréteg előtt mindaddig, amíg tanulmányok és tapasztalatok erejé nem teszik a nyilvánosság számára. Juliane hercegnő lényében nincsen semmi olyasmi, amilyennek általában a királyleányokat elképzelni: kedves, szeretőreméltó és leereszkedés nélkül nyájas.

Még alig töltötte be a huszadik esztendejét és határozottan egyik legteljesímeretesebb és legszorgalmasabb hallgatója az államtudományok tanának a leydeni egyetemen. Dél előtt pontos időben áll meg autója a régi, egyszerű egyetemi épület előtt. Ahogy belépett az aulából, az exkluzív, szigorúan őrzött fejedelmi sarjából kedves, előzékeny pajtásnővé válik, aki minden tréjára kapható és egyáltalában nem igyekszik, hogy kollegáit és kolleganőit abban a távolságban tartsa, amelyet az udvari szabályok elő szoktak írni. Az utrecht egye-

temtől eltérően a leydeni főiskola, különösen a gyarmati politikát illető előadások dolgában, egészen a kormány álláspontját vallja. Ezért és valószínűen, mert közelebb is van kis rezidenciájához, választották a leydeni egyetemet a királyleány számára, aki elméleti ismeretei tökéletesítésével is elő akar készülni jövődi hivatására és annyira szívvel-lélekkel adja oda magát tanulmányainak, hogy másik kedvenc foglalkozására, a sportra, alig marad ideje.

Kattwykban a trónörökös nő udvartartásával két szépfekvésű villában lakik, amelyek önmagukban kis rezidenciát alkotnak. Juliane hercegnő demokratikus lényé olyan vonással ruházta fel az itteni életet, amely sehogy sem illik be a királynak. Már ahogy ezt a ceremónia megjelöli. Játszó társai és kollegái négy barátnője és noha nem fejedelmi, hanem polgári családok sarjai, akiket persze a királynő választott ki, az életvidor fiatalságnak bájos kvintettjét alkotják. A hercegnőnek udvarmester, udvarhölgyek és szolgahad áll rendelkezésére, de legszívesebben önállóan végzi dolgait és abban a szabadságkörben, amelyik számára engedélyezve van, kedve szerint él a barátnőivel. Sűrűn fürdenek, tornásznak és tennisznek, közben pedig látni őket a sétányon andalogni, vagy valami autósétára indulni. Így azután az ötök kis köztársaságot alkot-

nak, amelyben kivételesen nincs pártoskodás, a legszebb egyetértésben dolgoznak együtt és uralkodó csillagiuk a jókedv.

Pár év múlva a királykisasszony leteszi a doktorátust. Addig nem gondol banális szórakozásokra, nem táncol és nem dohányzik és persze nem ismer fiatal emberekkel való flörtöt sem. Bizonyára nagyon sok kérő akadna, ha királykisasszonynak egyszer komolyan kedve támadna a férjhezmenésre. Ifjú és korosabb lovagok és polgárok százai mennének leányhoz. Minthogy azonban immár csak kevés királyi család van és ezekből is csak a protestánsok jönnek tekintetbe, kissé nehéz lesz majd annakidején megfelelő férjjelöltben megállapodni.

Az utóbbi időben arról rebesgetnek, hogy a Belting mediatizált család csinos, megnyerő külsejű ifjai közül választják k a királyleány férjét. Mindannyijának igen jó híriük van, épen csakhogy valamivel idősebbek a királykisasszonynál, egészszegecs családából valók és kétségkívül megvan minden tulajdonság bennük, hogy az, akire a választás esik, a jövődi királynőjének szívbéli támasza legyen. Juliane hercegnő maga még nem igen gondolkozik ezekről a dolgokról, mert, mint ahogy találoán mondja, az udvarnál az ilyesmi nem úgy történik, mint ahogy azt az eszményeknek hódoló leányálmok kifejtteni szokták.

Szülői kötelesség, a csecsemőt H ö f e r - r e l ápolni.

Ausztriában diktatura készül

A Heimwehr megkezdte Bécs bevételét. — A szociálisták egyre hátrálnak.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.)
A polgári Heimwehr harca a szociáldemokraták letörése céljából egyre erősebben érezteti hatását. A Heimwehr-alakulatok alig győzik regisztrálni a csatlakozásokat és egyre nagyobb anyagi eszközökkel rendelkeznek. A kormányban résztvevő gazda-szövetség (Landbund) a fenyegető polgárháború következtében békeakcióra szánta el magát. A Heimwehr törekvéseivel rokonszenvező Landbund parlamenti vezére, Schumy alkancellár a következő pontokban foglalta össze a Landbund követeléseit és ezeknek teljesítése esetén azt ígéri, hogy

a parasztság szakít a diktatura gondolatával és segítségére lesz a demokrácia híveinek a parlament megmentésében:

1. A köztársasági elnököt szuverén jogokkal kell felruházni és népszavazással kell megválasztani.

2. A politikai parlament gazdasági parlament által váltani fel. A második ház, a Bundesratot, mint felesleges intézményt teljesen meg kell szüntetni.

3. Ujra szabályozni kell a szövetségi tartományok és Bécs viszonyát.

4. A hadsereget teljesen meg kell tisztítani a politikától és a katonák aktív és passzív választójoga megszüntetendő.

5. A csendőrséget és a rendőrséget technikailag ki kell fejleszteni olyannyira, hogy teljes hatalmi eszközt alkossanak az állam rendjének megvédésére.

6. A közigazgatási és elktmánybíróskáktól távol kell tartani a politikát és a politikusokat.

Ezek a követelések mind a szociáldemokraták erejének megtörését célozzák és ha sikerülne őket megvalósítani, úgy az új köztársasági elnök Seipel exkancellár lenne. A polgári pártok a legutóbbi elnökválasztásnál is Seipel kancellárnak ajánlották fel a köztársaság első tisztségét, Seipel kancellár azonban nem vállalta, mivel jelenleg a köztársasági elnöknek semmi hatalma nincsen, hanem minden működése reprezentálásra van korlátozva.

Nem valószínű azonban, hogy a parlament ezeket a követeléseket alkotmányos uton törvényerőre emelje, mivel

az alkotmány módosításához kétharmad többségre van szükség, a szociálisták pedig nem lesznek hajlandók elősegíteni ezeknek a javaslatoknak a megszavazását, amelyek ellenük irányulnak. Így tehát a Heimwehr kénytelen lesz tovább fegyverkezni és erőszakos uton, esetleg átmeneti diktatúrával, amelynek vezetőjéül ugyancsak Seipel kancellár van kizemelve, megtörni Ausztriában és első sorban Bécsben a szociálisták hatalmát.

A Heimwehr vezére, Pfrimer dr. ma a következő szenzációs nyilatkozatot tette:

— Nézetem szerint a tíz nap előtti st. Lorenzi véres események teljesen elmérgesítették a helyzetet, mivel nyilvánvalóvá váltak a szociáldemokraták „demokratikus” metódusai. Nem tűrhetjük, hogy Kun Béla rendszerét a szociálisták meghonosítsák Ausztriában. A Heimwehr nem fogja tűrni a bolsevista harci eszközök átplántálását.

A kormánytól ultimátumban követeltük, hogy vessen véget ezeknek a méltatlan állapotoknak.

A Heimwehr egyébként a maga erejéből is mindent meg fog tenni a polgári rend helyreállítására. Egyébként a helyzet változatlan, vasárnapi gyűléseink rendezés nélkül folytak le. Bécs meghódítása már javában tart. Ezt legutóbbi gyűlésünk, amelyet a nagy Heldenplatzon tartottunk meg, szintén beigazolta. Mi lehetőleg békésen akarjuk Ausztria népét táborunkba terelni és folytatni fogjuk felvilágosító és agitációs munkánkat.

A szociáldemokrata vezérek tartózkodnak nyilatkozatoktól, csupán a párt hivatalos lapja, az „Arbeiter Zeitung” viszonozza a Heimwehr fenyegetéseit. Egyébként azonban

a munkásvezérek megkezdték a meghátrálást és például a bécsi városházán, ahol korlátlanul parolálnak, már napok óta tanácskozások foly-

nak a polgári gazdaságra nehezedő városi adók mérséklése és ezen keresztül a kapitalizmus kibékítése érdekében.

Bizonyosra vehető azonban, hogy a Heimwehr nem fog megelégedni holmi adó-mérséklésekkel, hanem azt követeli, hogy

a szociálisták a bécsi városházán is adják át a hatalmat az állam többségét képező polgárságnak.

A Heimwehr agitációja egyébként nemcsak vidéken, hanem Bécsben is egyre nagyobb tömegeket hódít el a szociáldemokratáktól. Ez megállapítható abból a körülményből is, hogy amíg a szo-

Törvény készül a hadsereg intenzívebb felszereléséről.

Különösen az aviatikát és a gázok elleni védekezést fejlesztik. — A törvénynek kizárólag defenzív jellege lesz.

Bucurestiből jelentik: Jól informált politikai körökben cáfolják azt a hírt, hogy az ősz folyamán nagy királyi hadgyakorlatokat végez a román hadsereg. Ezzel szemben tudni vélik, hogy törvény készül az aviatika fejlesztéséről.

a hadsereg intenzívebb felszereléséről és a gázháború elleni védekezéséről. A hadsereg fejlesztésére vonatkozó törvénynek azonban kizárólag defenzív jellege van.

A vérengzés egy évtizeddel veti vissza Palesztina fejlődését.

A jeruzsálemi nagymufti nem hajlandó vallási szózatot intézni a felzavart mohamedánokhoz. — Ma felgyújtották a haifai zsidónegyedét. — Az angol csapatok sortüzet adtak le az arabokra. — A zsidószervezetek a Népszövetség közbelépését sürgetik.

Jeruzsálem. A Reuter-iroda jelentése szerint az arab zavargások az angolok ellen felgyülemlt bosszúvágy miatt törtek ki. Az üzletek legnagyobb részét bezárták, a magánházakat elbarrikádozták. Az élelemellátás és világítás anyaga egyelőre biztosítva van. A Kairóban megjelenő „Elaran” című napilap vezércikkét ír, amelyben hangoztatja, hogy az arabok végsőkig küzdeni fognak érdekeikért és becsületük megvédelmezéséért.

A jeruzsálemi angol főbiztos magához kéréte a nagymuftit és megkérte, hogy intézzen vallási szózatot a mohamedánokhoz. A főpap kijelentette, hogy erre nem hajlandó, mert az arabok izgatottsága sokkal nagyobb, semhogy meghallgatnák szavát és a békeközvetítéssel különben is rontaná a tekintélyét.

Damaszkuszban 20.000 főnyi arab tüntető tömeg felvonulást rendezett és azt hirdette, hogy minden arabnak támogatnia kell a palesztinai arab mozgalmat. Kairói jelentés szerint a palesztinai zavargások átcsaptak a Jordánon túlra.

Kairó. Az új zsidó gyarmat gazdasági helyzetére valóságos csapásként hat az arab lakosság támadó magatartása. Nemcsak a sok halott és a kereskedések kirablása okozta tetemes kár miatt, hanem

az események miatt is, amelyek egy évtizeddel vetik vissza Palesztina fejlődését.

Londonból jelentik: A Palesztinából érkező jelentések szerint a katonaság ura kezd lenni a helyzetnek. Az arabok Jaffában több állami épületet megostromoltak, mire páncélos autókat küldtek ki ellenük. Három arab meghalt, tíz megsebesült. Libanonból 2000 arab és druz indult Jeruzsálembe, az ottani hitsorsosaik segítségére.

Haifában ma újabb zavargások voltak, felgyújtották a zsidó negyedét. A zavargásoknak több halott és sebesült áldozatuk van.

Az arabok itt rabolni kezdtek, azonban a kivonult angol csapatok sortüzet adtak le a tá-

Gyomorrontás, gyomorégés, fejfájás,

rendetlen székelés esetén ne használjunk mást mint dr. FÖLDES-féle SOLVO hashajtó pirulát. A legjobb vértisztító és epehajtó szer. — Kapható dr. Földes gyógyszerüzletében.

Central Diákotthon

Budapest, Rákóczi-ut 18. Telefon: J. 430-07.
Bőséges ellátás. Tanári felügyelet, szigorú tanulmányi ellenőrzés.

Jelentkezés szeptember 1-ig.

4285

ciálistákkal rokonszenvező déli és esti bulvárlapok példányszáma az utóbbi hetekben lényegesen esett, addig a Heimwehr mozgalmát propagáló „Freiheit!” című déli lap példányszáma tartósan és rohamosan növekedik.

Schober bécsi rendőrfőnök ugyan ma optimistikusan nyilatkozik és megállapítja, hogy a bécsi rendőrség elég erős arra, hogy minden rendezettség kísérletet elfojtsion, azonban politikai és gazdasági körökben ennek ellenére a legnagyobb aggodalommal néznek a közel jövő eseményei elé.

Törvény készül a hadsereg intenzívebb felszereléséről.

Különösen az aviatikát és a gázok elleni védekezést fejlesztik. — A törvénynek kizárólag defenzív jellege lesz.

Bucurestiből jelentik: Jól informált politikai körökben cáfolják azt a hírt, hogy az ősz folyamán nagy királyi hadgyakorlatokat végez a román hadsereg. Ezzel szemben tudni vélik, hogy törvény készül az aviatika fejlesztéséről.

a hadsereg intenzívebb felszereléséről és a gázháború elleni védekezéséről. A hadsereg fejlesztésére vonatkozó törvénynek azonban kizárólag defenzív jellege van.

A vérengzés egy évtizeddel veti vissza Palesztina fejlődését.

A jeruzsálemi nagymufti nem hajlandó vallási szózatot intézni a felzavart mohamedánokhoz. — Ma felgyújtották a haifai zsidónegyedét. — Az angol csapatok sortüzet adtak le az arabokra. — A zsidószervezetek a Népszövetség közbelépését sürgetik.

madókra, akik megfutamodtak. Jeruzsálemben több nagy borrházát elpusztítottak.

A londoni gyarmatügyi osztály jelentése szerint a palesztinai zavargásoknak 143 halottjuk és 426 sebesültjük van. A halottak közül 93 zsidó, 46 mohamedán és 4 keresztény, míg a sebesültek közül 153 zsidót, 73 mohamedánt és 12 keresztényt a kórházakban ápolnak, 116 zsidót, 45 mohamedánt és 27 keresztényt pedig otthon, lakásukon.

Genéből jelentik: A palesztinai összeütközések ügyében számos beadvány érkezett a Népszövetség főtitkárságához. A beadványokban az egyes zsidó szervezetek azt követelik, hogy

a Népszövetség indítson haladéktalanul vizsgálatot a palesztinai helyzet felülvizsgálására.

Tontoból jelentik: A világháború zsidó veteránjai táviratot intéztek Macdonaldhoz, a melyben bejelentik, hogy készek egy ezer fős légióval Palesztinába menni, az ottani lakosság védelmére.

Kairóból jelentik: Az arabok zundulása mérhetetlen módon ártott a palesztinai kolonizációnak.

Tanulmányozzák az új közigazgatási törvényt.

Vitás kérdés, hogy egyenlő szavazatok esetén ki dönt a tanácsban.

(Arad, augusztus 28.) Az új közigazgatási reformot végrehajtó bizottságok már az egész ország területén megalakultak, a végrehajtási utasítások azonban még mindig nem érkeztek meg. Így a bizottságok ténykedése egyelőre abban merül ki, hogy alaposan áttanulmányozzák a törvény egyes rendelkezéseit.

Az áttanulmányozás alatt az aradi városházán érdekes megállapításra jutottak. Az új törvény ugyanis kimondja, hogy a szavazások alkalmával az elnök mindig utóhátra szavaz a tanácsokban, vagy az interimár-bizottságokban. Arravonatkozólag azonban a törvény nem tartalmaz intézkedést, hogy mi történik abban az esetben, ha szavazategyenlőség áll fenn. Ha a végrehajtási utasítások nem tartalmaznak erre vonatkozólag bővebb felvilágosítást, úgy a város vezetősége fel fogja hívni a belügyminisztérium figyelmét erre a körülményre.

Megnyirbálták a nők szavazati jogát.

A javaslat két fontos pontját kihagyták a törvényből. — Az erdélyi nők nagyrésze nem szavazhat. — Az első pont kihagyása a kisebbségek ellen irányul.

(Arad, augusztus 28.) Akiik pontról-pontra figyelemmel kísérték az új közigazgatási törvényt és annak végrehajtási utasításait, a legnagyobb meglepetésükre olyan dolognak jöttek nyomára, amely alig fordult még elő a törvényhozás történetében. Arról van ugyanis szó, hogy a nők szavazati jogáról szóló törvényjavaslat két pontját egyszerűen kihagyták a közigazgatási törvényből és ezzel sokezer nőt fosztottak meg szavazati jogától. A javaslat szerint

1. Szavazati jogot kap az a nő, aki elvégezte a középiskolák, (Scola secundara) tanítóképzők és műszaki iskolák alsó ciklusát.

2. Aki az állam, megye, vagy község által fizetett hivatalt foglal el.

3. Aki hadiözvegy.

4. Aki családjában és legalább három gyermeke van.

5. Aki a törvény szentesítésekor tagja valamely jogiszemélyiséggel bíró társadalmi, kulturális, vagy népiéleti egyesület vezetőjének.

Mit határozott a parlament közigazgatási bizottsága.

A második dokumentum szerint a parlament közigazgatási bizottsága a hat pont közül négyet változtatás nélkül helybenhagyott. Az első pontnál azonban betoldotta: szavazati joga van annak a nőnek, aki elvégezte a polgári iskolát. A második pontnál kijavította a mondatot olyképen, hogy szavazati jogot kapnak az állami, megyei és községi tisztviselők, vagyis nem elég az, hogy valaki az állam, megye vagy község által fizetett hivatalt foglaljon el, hanem Functionarának kell lennie.

És mit tartalmaz a törvény?

A hivatalos lapban szentesített törvény talán a két legfontosabb pontot nem tartalmazza. Az 1-el jelzett bekezdésből kimaradt az a mondat, hogy a polgári iskolai végzettség is elegendő a szavazati jog megszerzéséhez. Viszont a 4. pontot, amely a családanvakra vonatkozik, egyszerűen kihagyták a törvényből. Az anyák tehát, tekintet nélkül arra, hány gyermekük van, nem szavazhatnak a községi választásokon.

Végeredményben szavazati jogot nagyon kevés nő kapott. Erdélyben majdnem senki sem. A szakaszok megszővegezését teljesen a régi szokásokra szabták és ezzel kizárták a szavazati jogból az erdélyi tanult nőket. Erdélyben nem voltak nyolc osztályos tanítóképezdek és nyolc osztályos műszaki, úgynevezett „profesional” iskolák.

A polgári iskolai képzettséget nem ismerték el középiskolai alsófoku képzettségnek és miután Erdélyben a tanult nők igen nagy százaléka csak polgári iskolát végzett, elesnek a szavazati jog gyakorlásától.

Az eredeti és a parlament közigazgatási bizottsága által elfogadott javaslat két pont-

jának az eltüntetése látszólag azért történt, hogy csökkentsek a női választók számát. Talán attól az elvtől vezérelve, hogy a női választójog megadása még nem aktuális. A honatyák lehet arra gondoltak, hogy a falusi nők még nem elég érettek arra, hogy a közéletben résztvegyenek.

Ha azonban közelebbről vizsgáljuk meg a dolgot, rájövünk, hogy ennek a paragrafus-eltüntetésnek ravaszul kigondolt politikai oka van. Az első pont kihagyása

egyenesen a kisebbségek ellen irányul. Hogy mennyire igaz ez, bizonyítja az az előkészítő

Egy dühös paraszt rálőtt a bolgár miniszterelnökre.

A kormányelnök autója összeütközött egy parasztszekérrel. — A gazda dühében rálőtt az elnökre, de nem talált.

Szófiából jelentik: Veszélyes kalandja volt tegnap Liapesev bolgár miniszterelnöknek. A miniszterelnök Szófia közelében, az országúton autóján haladt. Az uton a kocsi összeütközött egy parasztszekérrel, amelynek tulajdonosa káromkodni kezdett, majd

revolvert rántott elő és háromszor rálőtt

az autóban ülő idegenre.

A paraszt nem sejtette, hogy kívül áll szemben és amikor a sofőr megmondta, hogy a miniszterelnökre lőtt, megijedt, lovat közé csapott és elhajtott. A csendőrség üldözésére indult és elfogta a parasztot, akit később a miniszterelnök rendeletére szabadlábra helyeztek.

Bofrányos bírósági tárgyalás

báró Orczy Lajosné és Balázs Károly egyetemi tanár ügyében

A manikürolányból lett báróné revolverrel fenyegette meg a professzort, aki nem akart vele többé találkozni. — A báróné hisztérikus rohamot kapott a tárgyaláson.

Budapest, ismeretes, hogy Balázs Károly egyetemi tanár feljelentette báró Orczy Lajosné, Bekker Olgát életveszélyes fenyegetés miatt. Az ügyet a járásbírósg ma tárgyalta. Balázs elmondta, hogy 1921-ben közvetítőn hozta össze Bekker Olgával, aki akkor manikürolány volt. A lány minden találkozáskor megkapta honoráriumát.

Balázs elmondja, hogy az utóbbi időben a nő állandóan lesekedett rá, üldözte, ismerőseit felhívta telefonon és trágár leveleket írt nevében. Balázs 1922-ben megnősült, 1927-ig nem is találkozott a nővel.

Szombaton a gázgyárnak egy embere felülvizsgálta náluk a gázmetert, amikor is Bekker Olga besurrant a lakásába és ellopta a revolverét, majd felhívta telefonon és megfenyegette, ha nem megy bele a

hetenként egyszeri találkozásba, le fogja löni.

Rögtön azt mondta neki, hogy fel fogja jeleníteni és különben is azt hiszi, hogy örült.

Báró Orczyné tagadja, hogy esetenként pénzt kapott volna Balázstól, de beismeri, hogy néha mégis csak kapott. Azt állítja, hogy Balázs házasságot ígért neki, mire az egyetemi tanár kijelenti, hogy ez szemszedettség hazugság.

A bíró ekkor esetleges békülés reményében szünetet rendelt el, a szünet alatt Bekker Olga idegesen viselkedett, sikoltozni kezdett, a lépcsőházba rohant és le is akart ugarni az emeletről, amiben azonban megakadályozták. Hangoztatta, hogy öngyilkos lesz és le akarta tépni magáról ruháit. A tárgyalás megnyitása után kiegészítő bizonyítást kértek és a bíró a tárgyalást szombatra halasztotta.

Az Emberi Jogok Ligája küldte Romániába Panait Istratit

A kiváló író a romániai kommunistapárt elismerését kéri a kormánytól. Vaida nem adott elutasító választ és minisztertanács elé terjeszti a kérést.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Mint megírtuk, Panait Istrati, a Párisban élő kiváló román író két nap óta Bucarestben tartózkodik. Azok a hírek, mintha Panait Istrati a szovjetkormány megbízatása folytán tárgyalat volna Vaida Sándor belügyminiszterrel, minden alapot nélkülöznek. Istrati az Emberi Jogok Ligájától kapott megbízást, igyekezzék a bucaresti-i kormányt meggyőzni annak szükségességéről, hogy Romániában is, a nyugati államokhoz hasonlóan, törvényes politikai pártként ismerjék el a kom-

munisták szervezkedését.

Istrati ilyen értelemben tárgyalat Vaidával belügyminiszterrel, akinek kifejtette, hogy a kommunista párt legalitásának elismerésével megszűnnék a titkos földalatti propaganda és a kormánynak meglenne az ellenőrzés lehetősége. Kiszivárgott hírek szerint Vaida nem adott mereven elutasító választ, hanem kijelentette, hogy ez olyan nagy horderejű kérdés, melyben nem kíván egyedül dönteni, hanem az ügyet alkalmas időpontban a minisztertanács elé terjeszti.

Különös baleset egy repülőgyakorlaton

A hűtőben lévő víz ráömlött a pilóta szemüvegére és vastag jégkéreggel vontta be azt.

Prága, Égerből jelentik: Öt katonai repülőgép tegnap gyakorlatokat végzett a város felett és az egyik gépen különös szerencsétlenség történt. Amikor a repülő mintegy 3000 méter magasságban volt, ismeretlen okból megrepedt a vízűtő és a hűtőben lévő víz ráömlött a pilótára, akinek szemüvegét e pillanatban vastag jégkéreg vontta be, úgy, hogy semmit sem látott. Ennek következtében nem tudott tájékozódni és kénytelen volt leszállni. A gép Mitterteit mellett, bajor földön szállt le. A pilótának semmi baja nem történt.

Nagy vihar dul a Fekete-tengeren

Bucaresti, Constantából érkezett jelentések szerint, a Fekete-tengeren hatalmas vihar pusztít, amelynek következtében a hajók nagy késéssel érkeznek. A vihar számos halászbarkát a nyílt tengerre sodort.

Constantából jelentik: A Fekete tengeren dúló vihar a legborzalmasabb orkánná fajult. A kikötőből a hajók nem indulhatnak a nyílt tengerre és számos idegen hajó menekült a constantai kikötő védelme alá. Constanta közelében a Regele Carol nevű hajó fedélzetét teljesen lesöpörte az orkán. Bucaresti-Constanta és Braila között a vihar eltépte a telefon és táviró-huzalokat.

Értesítés!

Megnyit BUCURESTIBEN a főváros központjában

„HOTEL VENETIA“

Str. Pictor Grigorescu 12. szám (a Királyi palota mögött). Bejárat a Calea Victoriei. — 100 modern berendezésű szobával, központi fűtés, minden szobában hideg és meleg víz, lift, fürdő és telefon a t. vendégek rendelkezésére. Nagyon előnyös árak. Utazó urak a tarifából 25% rabatot élveznek. Tisztelettel:

„VENETIA SZALLODA“ vezetősége
Moiseseu, tulajdonos.

Városi felügyelet alá helyezték az aradi magyar színházat

Külön könyvelő fogja ellenőrizni a színház üzletvezetését. — Szendrey Mihály félmillió évi bért fizet a színházért. — Százezer lej kaució. — Az interimár-bizottság mai ülésén letárgyalták a színházi szerződést.

— Szendrey Mihály nyilatkozata. —

(Arad, augusztus 28.) Ma délelőtt tartotta ülését az aradi városi interimár bizottság Lutai Cornel dr. elnöke alatt. Az ülésen főképpen a színházi szerződést tárgyalták, amelyet ma be is fejeztek, úgy, hogy még ezen a héten megtörténik a szerződés aláírása.

A szerződési pontok részletezésénél tárgyalásra került az a szakasz, amely kimondja, hogy a városnak jogában áll egy delegátust kiküldeni a színház művészi vezetésének ellenőrzésére. Ez a delegátus a színház elnöke egyik tagja is lehet, aki részt vesz és véleményt nyilvánít a színházi bizottság ülésein. A színházi bizottság ezt a pontot kifogásolta, azzal az indoklással, hogy sértő a színházigazgatóra nézve, ha az általa fizetett alkalmazott gyakorol felette ellenőrzést.

— Ezt azonban több színész kérte — jegyezte meg Lutai dr.

Borneas Gyula dr. a pont kihagyása mellett szólal fel, mire a bizottság törli ezt a részt. Egy másik pont szerint az új szezon bevételeiből a múlt szezon adósságait nem lehet fizetni. A színházi bizottság ezt olyképpen módosította, hogy a direktciónak a várossal és a színészekkel szemben a múlt szezonból fennálló kötelezettségeit teljesítenie kell. Borneas dr. felszólalásában kijelentette, hogy a színészeknek szerződésük van és a város nem avatkozhat bele a színház belügyeibe. Nem lehet megkövetelni az igazgatótól, hogy a múlt szezon hátralékos gázsiját kifizesse, ha esetleg különleges okai vannak arra, hogy egyes tagoktól visszatartsa gázsijuk egy részét. A város ebbe a kérdésbe nem szólhat bele. A bizottság törölte ezt a pontot és törölte a színészek gázsija biztosítékát leteendő garanciát is.

A következő pont szerint a színházigazgató pontosan köteles tagjait fizetni. Ezt is törölték, majd a könyvvezetés kérdésére tértek át. Kötelezték Szendrey Mihályt arra, hogy pontos üzleti könyveket vezessen és kimondták, hogy a város

erre a célra külön könyvelőt alkalmaz, aki a várossal szemben felelősséggel tartozik.

A könyvelőt a város fizeti és ez az intézkedés csak egy szezonra szól, hogy a város tisztán láthasson a színház gazdasági helyzetéről. Lutai dr. kifejtette, hogy ezen intézkedésre főképpen akkor van szükség, ha a színházigazgató rossz üzletmenetéről panaszkodik a szubvenciót kér. Ebben az esetben a város megállapíthatja, mennyi szubvencióval kell segítenie a magyar színház helyzetén. Végül kötelezték a színházigazgatót, hogy

100.000 lejes garanciát helyezzen letétbe a várossal szemben fennálló anyagi kötelezettségei biztosítására.

Utoljára a színházi bér kérdését tárgyalták le. Itt élénk vita fejlődött ki. Velcsov Géza dr. helyettes elnök leszögezte, hogy a városnak kötelezettségei vannak a magyar kultúrával szemben. A szomszéd városokban, Temesváron és Nagyváradon szerzett információk szerint a magyar színház nem fizet bért, sőt fűtést és világítást is ingyen kap.

— Ne helyezkedjünk a színházzal szemben szigorú üzleti alapon — mondta Velcsov dr. — hanem legyünk adakozók a kultúrával szemben. A magyar kultúra nevében kérem, hogy ne sujtásuk túlságosan magas bérrel a színházat.

Velcsov dr. a maga részéről napi 1200 lej bért javasol. Berzovan János helyettes városi titkár felhívja a város figyelmét arra a körülményre, hogy a Minorita Kulturház nagy konkurenciát csinál a színháznak. Azelőtt a szombat volt a legjobb napja a színháznak, amióta pedig szombat esténként előadást rendez a Kulturház, üres a színház. Varjassy Lajos szólal ezután fel és kijelenti, hogy egyik

kulturintézménynek sincsen annyi konkurrensa, mint a színháznak. A Kulturházban, az Iparos Otthonban állandóan műkedvelő előadások vannak, ezenkívül a rádió is megcsökkenti a színház bevételeit.

— Ha a túlságosan magas terhek következtében a magyar színház kénytelen lesz bezárni kapuit — mondta — sokkal nagyobb összegbe fog a városnak kerülni talpraállítani a színház ügyeit.

Hozzájárul a maga részéről Velcsov dr. javaslatához. Velcsov dr. még utal arra, hogy Temesvár 45 millió lejes költséggel új színházat építtetett és mégis ingyen adja Szendreynek a termet. Gregorovicu István dr. kijelenti, hogy a kultúrát nem lehet üzleti szemmel nézni, mert azért anyagi áldozatot kell hozni. A maga részéről napi 1500 lej bért ajánl. Velcsov dr. csatlakozik az indítványhoz, majd Borneas dr. középutat ajánl a két javaslat között. Végre titkos szavazással döntenek. Lutai dr. aki eleinte 600.000 lej évi bért javasolt, módosítja indítványát és 500.000 lejt ajánl. A szavazás folyamán a szavazatok egyenlő 3:3 arányban oszlanak meg a két javaslat között. Lutai dr. elnök dönti el az ügyet és így a színház béréül évi 500.000 lejt állapítanak meg. Ezzel az ülés véget ért.

Az interimár bizottságnak a magyar kultúrát súlyosan veszélyeztető határozatával kapcsolatosan megkérdeztük a dologban főképpen érdekelt Szendrey Mihály aradi színházigazgatót, hogy miért vélekedik a bizottság

Nemzetközi mérnök-kongresszus Aradon.

Szeptember 6-ikán zajlik le a kongresszus az aradi Kulturpalotában. — A város ünnepélyesen fogadja a külföldi vendégeket.

(Arad, augusztus 28.) Szeptember elején ismét egy nemzetközi kongresszus színhelye lesz Arad. Szeptember 6-ikán és 7-ikén tartják ugyanis meg Aradon a nemzetközi mérnök-kongresszust, amely alkalomból a város ünnepélyesen fogadja a külföldi vendégeket. Ma foglalkozott az ügygel a város interimár bi-

zottsága, amely Teodorescu Constantin bizottsági tagot delegálta, hogy az állomáson fogadja a külföldi delegátusokat. A kongresszust a Kulturpalotában tartják meg és itt dr. Nichi Lázár igazgató üdvözlöi a vendégeket. A város a vendégek tiszteletére bankettet is rendez.

Főbelötte magát a vasuti étteremben egy repülőhadnagy.

Borzalmas tragédia a brassói pályaudvaron. — A szerencsétlen fiatalember az utasok szemeláttára, tükréből lötte magát halántékán.

Brassóból jelentik: Mitrofan Aurel repülőhadnagy, a szamosmegyei garnizon tisztje tegnap éjjel megdöbbentő módon dobta el magát fiatal életét. Tegnap éjjel a személyvonattal Brassóba érkezett, nyugodtan bement az étterembe és vacsorát rendelt, amelyet jóízűen elfogyasztott. Egy ideig egyedül borozgatott, majd kivett kezításkájából egy kis tükröt, amelyet maga elé helyezett, azután átment az ugynevezett kis étterembe, ahol ebben az időben senki sem tartózkodott.

Leült az egyik asztalhoz és kezébe vette a tükröt, majd a halántékához illesztette revolverét és elsütötte.

A lövés zajára óriási konsternáció keletke-

zett, az emberek ijedten futottak az étterembe, ahol véres fejjel az asztalra dőlve ült Mitrofan hadnagy. Egyik kezében a kis kézitükröt, a másik kezében füstölgő revolverét szorongatta.

Azonnal orvost hívtak, aki első segélyben részesítette a hadnagyot, majd az állomásfőnök utasítására autón a brassói kórházba szállították.

ahol ma reggel, anélkül, hogy eszméletét egy percre is visszanyerte volna, meghalt. Az öngyilkos hadnagy alba-rujai származású és nemrég került ki a katonaiskolából. Tettének okát eddig még nem sikerült megállapítani, mert bucsulevelet nem hagyott hátra.

FIGYELEM!

DOLORES DEL RIO

legjobb és legjobb filmje

RAMONA

énekbetéttel.

AZ APOLLOBAN

Olasó 10, 15, 20 és 25 lejes helyekkel

GRETE MOSHEIM

Bimbófakadás és VIII-ik osztály főszereplőjével

A 17 ÉVESEK

A serdülő ifjuság titka.

MA, osztróktól

AZ URANIABAN

H I R E K.

Csehszlovákia kölcsönt ajánlott Ausztriának.

Benes és Streeruwitz találkozásakor beszéltek meg a kölcsön feltételeit.

Bécsből jelentik: Egyik könyvomatias prágai jelentés alapján foglalkozik Benes külügyminiszter és Streeruwitz osztrák kancellár legutóbbi találkozásával. E jelentés szerint Benes ajánlotta volna, hogy

Csehszlovákia hajlandó Ausztriának 150 millió csehszlovákia kölcsönt nyújtani, illetve annak garanciáját vállalni.

Pénzügyi körök valószínűnek látják ez ajánlatot, mert Csehszlovákiának módjában áll ezt az összeget Ausztriának rendelkezésére bocsátani, politikai körök azonban úgy vélik, hogy Benesnek bizonyos kikötéssel lennének a kölcsön folyósítása körül. A hírt a bécsi könyvomatias fenntartással közli.

— **Mária királyné Lippafüreden.** Szeptember havában Ófelsége Mária királyné Lippafüredre érkezik Bocu Sevér bánati miniszterhez. Ez alkalommal meg fogja tekinteni az új csoda gyógyforrást, mely a királyné nevét kapta.

— **Elítélték a porosz miniszterelnök rágalmozóját.** Berlinből jelentik: Ma délelőtt hirdették ki az ítéletet Strasser nemzetipárti képviselő ügyében, aki sajtó útján megrágalmazta a porosz miniszterelnököt és több közéleti férfit. A bíróság hosszabb bizonyító eljárás után Strassert hat hónapi börtönre és 350 márka pénzbírságra ítélte.

— **Titokzatos román repülőgépek Magyarországon.** Mátészalkáról jelentik: Ma reggel Szamoszeg község határában egy román katonai repülőgép szállt le, amelyben a pilótán kívül egy katonatiszt ült. A mezőn dolgozóknak azt mondták, hogy Kolozsvárról Debrecenbe repülnek. Ezután ismét felszálltak és eltűntek. Hasonló eset történt Kocsord község határában is. A magyar hatóságok ez ügyben lépéseket tesznek.

— **Kommunista összeesküvés Belgrádban.** Belgrádból jelentik: Az itteni rendőrség nagyarányú kommunista összeesküvést leplezett le. A nyomozás eredményeképpen ma letartóztatta Neszicsek orosz megbízottát, aki a szervezést végezte. A nála tartott házkutatás alkalmával számos kompromittáló adatot találtak. Neszicseket beszámoltatták a rendőrségre, ahol kihallgatása közben kiugrott a negyedik emeletről és halálra zuzta magát. Az összeesküvés ügyében a rendőrség eddig 15 letartóztatást eszközölt.

— **Ma zárt tárgyalás volt a Tuka-perben.** Pozsonyból jelentik: A Tuka-per mai tárgyalásán Stéger mérnök kihallgatására került a sor, akinek vallomása hír szerint, döntő befolyást gyakorol a perre. Az ügyész indítványára a bíróság zárt tárgyalást rendelt el, amiről tudósítást nem közölhetünk.

— **Kitoloncolták Bécsből a magyar kommunistákat.** Bécsből jelentik: Az elítélt bécsi magyar kommunistákat, miután büntetésük nagyrésztét a vizsgálati fogsággal kitöltötték, ma toloncton eltávolították Ausztriából.

— **Öngyilkos budapesti nagykereskedő.** Budapestről jelentik: Klein Károly 63 éves budapesti nagykereskedő feleségével együtt öngyilkossági szándékból veronált vett be. Súlyos állapotban szállították a kórházba. Tettének oka ismeretlen.

— **Magára lött s azután felakasztotta magát egy budapesti gyárigazgató.** Budapestről jelentik: Hegedűs Géza dr. budapesti gyárigazgató ma anyagi válság miatt öngyilkosságot követett el. Az igazgató először magára lött, majd kiugrott lakásának negyedik emeletéről. Ruhája azonban fennakadt a párkányon és itt maradt függve reggelig. Közben lött sebe következtében elvérzett.

Szeptember és október havában

50 %-os kedvezmény Lippafüreden:

Napi panzió: szoba, iürdő és étkezés 101 100.—

Páratlan gyógyhatással bír: ezüzbajoknál, érlelmeszedés, reuma, idegbajoknál, vérszegénységnek, különösen női bajoknál.

Goldis Lászlót ki akarják buktatni az Astrából

A Goldis-ellenes tábor közel egymillió hiányért akarja felelősségre vonni az elnökséget. — Goldis László nem nyilatkozik a vádakra.

(Arad, augusztus 28.) A cluji (kolozsvári) lapok arról számolnak be, hogy az Astra kultúregyesület az ősz folyamán tisztújító közgyűlést tart, amelyet az eddigi tervek szerint Tordán rendeznek meg. A közgyűlésre már kezdetét vette a korteskedés is az igazgatóság megválasztásához.

A nemzeti-parasztpárt erdélyi tagjai minden áron ki akarják buktatni az elnökségből Goldis Lászlót,

akinek nem tudják megbocsátani, hogy kilépett Maniu pártjából. Most aztán a választás elő-

Francia nyelvórák keretében

francia irodalom és művészettörténetet is tanítok.

SZERÉNYI KATÓ.

Magbesszélek d. u. 3-5. volt Teleky-u. 9.

készítése képen a legkülönbéféle vádak hangzanak el Goldis ellen. Maga az Astra évi jelentése is beismeri, hogy a könnyelmű kezelés folytán több mint kilencszázezer lej hiányzik a vagyonállományból s a közgyűlés lesz hivatva megállapítani a felelősséget és a szankciókat.

A Goldis-ellenes tábor ezt a közel egymillió hiányt az elnökség fejére olvassa és ezen az alapon hevős kampányt folytatott Goldis ellen.

A Kolozsvárról érkezett híradás alapján felkerestük Goldis László volt minisztert, az Astra kultúregyesület elnökét, aki munkatársunknak ezeket mondta:

— Ehhez a kérdéshez nincsen semmi szavam. A lapok írjanak, amit akarnak, nincsen jogom parancsolni nekik. Ismétlem, a híradással kapcsolatban nem nyilatkozom.

Balázsfalván is ellopták a község pénzét.

A köveztvám szedésénél félmillió hiány mutatkozik. — Bünyügyi eljárás az előző tanács tagjai ellen.

Balázsfalváról jelentik: Dr. Boila Zacharianak, Kisküküllőmegye prefektusának erélyes intézkedése következtében egyre-másra pattannak ki a megyében az előző rezsim alatt elkövetett panamak. Legutóbb megállapítást nyert, hogy

a balázsfalvai városi tanácsnál csak a kövezt-

vám beszédésénél 445 ezer lej hiány mutatkozik.

Boila prefektus utasította az interimár-bizottság elnökét, hogy kártérítésért perelje be az előző tanács tagjait és a vizsgálatról felvett jegyzőkönyveket a bünyügyi eljárás megindítása végett tegye át az ügyészséghez.

Megindultak az orosz-kinai béketárgyalások

A felek a német kormányt közbenjárásra és vizsgálat lefolytatására kérték fel.

Nankingből jelentik: A kínai sajtóiroda hivatalos jelentése szerint **Karakán** orosz népbiztos kijelentette, hogy a Szovjet hajlandó Kinával tárgyalásokat folytatni, ha a kínai kormány beleegyezik abba, hogy a keletkinai vasut élére új orosz kormányzót állítsanak.

Sanghaiből jelentik: A kínai kormány berlini követe újabb közvetítő ajánlatot kapott

Moszkvától, hogy a tárgyalásokat megkezdjék a konfliktus ügyében. A politikai körök az oroszok újabb ajánlatát kedvezően fogadták. A felek felkérték a német kormányt, hogy vizsgálja meg, vajjon az orosz-kinai határon történt orosz betörés a szovjetkormány parancsára történt-e meg.

Kopaszra nyírták a fogházban Mülleréket.

A Marosparti Szanatórium folyosóján ma ismét mozgalmas élet uralkodott. A sokmillió vasuti sikkasztás miatt vizsgálati fogságban lévő tisztviselők hozzátartozói engedélyt kaptak, hogy férjeikkel beszélgessenek. Egyenként vezette le egy fogházor a különcellából Müllert, Czuzmant, Csányit, Bergert és a többieket. Megható jelenetek következtek és a férjeiktől elszakított asszonyok sirva horultak a foglyok nyakába. A beszélgetés rövid ideig tartott és máris bucsuzniok kellett s nemsokára ismét becsukódott mögöttük a marospartj fogház vaskapuja. A viszontlátás örömeitől talán észre sem vették a szegény, sokat szenvedett asszonyok, hogy férjeik ma kopaszon jelentek meg a „beszélgetőn”. A dus hajfürtök lekerültek. Czuzmant érdekes fehér frizuráját és Müller világos szőke haját nullás géppel levágta a fogház borbélyja. Felsőbb helyről jött utasítás volt. A vizsgálati foglyok hajtalanítása sok vitára adott alkalmat és voltak olyanok, akik azt állították, hogy az előzetes letartóztatásban lévő vizsgálati foglyokat nem lehet kényyszeríteni arra, hogy hajfürtjeiket levágassák. Illetékes helyen azonban azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a fogházigazgatóságnak jogában áll levágnatni a haját mindenkinek, aki a fogházba kerül, legyen az vizsgálati fogoly, vagy már elítélt. Kivételt csakis a politikai foglyok képeznek. Tehát jogos volt ez a kopaszítás, mi azonban mégis furcsának tartjuk.

I-ó tánc-colo n kezdők szeptember 5-én THEMES városiigeti táncteremében.

— **Kivégeztek Moszkvában négy kémkedő szovjettiliszt.** Moszkvából jelentik: Tegnap négy, Pihnan, Pihkonen, Tikka és Hakala nevű vörös hadseregbeli tisztet kivégeztek. A tiszteket azal vádolták, hogy kémkedtek Oroszországban Finnország javára.

— **A Slavja bekerült a kupadöntőbe.** Prágából jelentik: A középeurópai kupamérkőzések során ma délelőtt a Slavja játszott a Viennával. A mérkőzést 4:2 arányban a Slavja nyerte meg. Félidő (0:0). Így a döntőbe a Slavja, és amennyiben Újpest óvását nem veszik figyelembe, a Rapid kerülne.

Láb-, kéz-, hónaljizzadás

ellen **PODOL.**

Hatása biztos, üdít, frissít, a bőrt puhán tartja.

— **A karlsbadi sakk mesterek honoráriumai.** Karlsbadból jelentik: A sakkverseny végeztével — amelynek eredményéről beszámoltunk — tegnap megtörtént a díjak szétosztása. Niemzovics, a nemzetközi verseny győztese, 20.000 csehszlovákia koronát, Capablanca 14.000 koronát, Spielmann 10.000 koronát, Rubinstein 8000, Euwe, Becker, Widmar 6000, 5000, illetve 4000 koronát, Bogoljubov 3000 koronát kapott, míg a többi nem részesült díjban.

Telefon 70.

ERZSEBET SLAGERMOZGO,

Telefon 70.

KETTÓS MŰSOR!

Ma d. u. 5, 7 és 10-kor olcsó helyárrakkal.

KETTÓS MŰSOR!

„Kozákok”
„Chaplin”

TOLSZTOJ regénye.
John Gillbert, Renee Adoree és Nils Aster-el
BETTY BALFOUR és a
TILLER-görlőkkel.

Mindenki Herkulesfürdőn nyaral!

A nyári szezon október végéig meghosszabbították.

A Bánát legfestőbb fürdőhelye, Erdély, Bánát és az ékirályság fürdőközönségének legkedvesebb találkozóhelye. Igen sok a magyarországi és jugoszláviai vendég.

A Kaszinó nyitva egész éven át.

Az állam által engedélyezett szerencsejátékok: Rúlett, Baccarat, Chemin de fer, stb.

Nagy művész-atrakciók. Szépségversenyek

a Kaszinó igazgatóságának 25.000 lejes készpénzdíjjalval.

Hangversenyek, kabaré, tánc, katonazene, jazz-orchester. 7 szálloda, elegáns, igen olcsó szobák, 40 lejtől 150-ig. **50%-os vasúti kedvezmény.**

Mindenki Herkulesfürdőre jöjjön.

— Kupfer Miksa dr. gyásza. Súlyos gyász érte dr. Kupfer Miksa ismert aradi orvost. Testvér-öccse: Kupfer Dezső, a Lomási Erdőipar R. T. máramarosi üzemének tisztviselője elhunyt. A fiatal tisztviselő négy esztendeje volt a Lomási hivatalnok. Nemrégiben Máramarosszigeten megbetegedett és az orvosok típuszt konstatáltak. Beszélgettek Máramarosszigetről Szatmárra, azonban a leggondosabb orvosi beavatkozás sem használt és Kupfer Dezső egy ottani szanatóriumban meghalt. Kupfer Dezső betegségéről táviratilag értesítették a Budapesti szabadságát töltő Kupfer Miksa dr.-t, aki azonnal odautazott öccse betegágyához, de már későn, testvére ekkor már halott volt. A halottat ma temették el nagy részvét mellett Székelyhidon.

— Filotti Zamfir elköltözött Aradról. Annak idején megírtuk, hogy Filotti Zamfir, a liberális rezsim aradi rendőrprefektusát a belügyminisztérium felfüggesztette állásától és fegyelmi eljárás indult meg ellene. Most arról értesülünk, hogy Filotti Zamfir benyújtotta állásáról való lemondását, amit a belügyminisztérium el is fogadott és az eljárást ilyképen meg is szüntették ellene. A volt aradi rendőrprefektus a lemondás után, néhány nappal ezelőtt összecsomagolta összes butorát és családjával együtt elhagyta Aradot, Bucurestibe költözött. Érdekes, hogy távozásáról ugyszólván senki sem tudott, Filotti még legközelebbi ismerőseivel sem tudatta, hogy eltávozik Aradról.

— Uj halálos járvány Japánban. Tokióból jelentik: Japán déli részén eddig még nem tapasztalt járványos betegség lépett fel, amely eddig kétszáz áldozatot szedett. Átlagosan naponta husz új megbetegedés történik és a betegek nagyrésze menthetetlen. A orvosok azt hiszik, hogy a szokatlan szárazság idézte elő a betegséget.

— Áldott állapotban lévő nők és úju anyák a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyítás főképviselei a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Köblös Elek vásárhelyi volt munkásvezért Szibériába számuzte a szovjet. Ezelőtt 5-6 évvel, mikor a marosvásárhelyi szervezett munkásság nem volt két frakcióra szakadva, a munkásmozgalmak legtemperamentumosabb irányítója volt Köblös Elek, ki szembekerülvén érzelmei miatt az ottani hatóságokkal, Oroszországban keresett menedéket. Később Csehszlovákiában tűnt fel, honnan mint politikai menekült nem adták ki Romániának. Egy évi csehszlovákiai tartózkodás után ismét visszatért Oroszországba, hol ugy-látszik az oroszok koronázatlan cárijával: Stálinnal került szembe, mert mint a moszkvai internacionálé hivatalos lapja közli, ellenforra-

Százötven bányamunkást betemetett a föld

Az elevenen föld alá került munkásokat megölték a mérges gázok.

Pitatonról jelentik: Egy bányarobbanás következtében a pensylvániai Pitatonban 150 munkást elevenen eltemetett a föld. A kétségbeesett hozzátartozók letépték a többi munkások gázmaszkjait és sajátmaguk akarták végrehajtani a mentési munkálatokat. A

szomszédos bányavállalat munkásai is részt vesznek a mentésben, mert a robbanás miatt a bánya valamennyi bejárója elzárult. A szakértők szerint az eltemetett munkásokat megölték a mérges gázok.

A Graf Zeppelin Chicago felé halad

Cansas-Cityben megakadt a forgalom, amikor a léghajó a város fölé ért. — Repülőraj üdvözölte a Graf Zeppelint.

Newyorkból jelentik: A Graf Zeppelin ideérkezett jelentések szerint 3 óra 15 perckor Sarter város felett volt. 3 óra 20 perckor Elkoyti és 4 órakor Clenton város felett. A léghajó mindenütt mérsékelt sebességgel, ki-világítás nélkül haladt keleti irányban.

Cansas Cityből jelentik: Arra a hírre, hogy a Zeppelin a város felé érkezik, a parkokban és az utcákon rengeteg ember jött

össze. A kereskedelmi forgalom a városban teljesen megakadt. Amerikai időszámítás szerint 9 óra 39 perckor, középeurópai idő szerint 4 óra 39 perckor a Graf Zeppelin megjelent a város felett és a repülőtérről egy repülőgépekből álló különítmény szállt fel a Zeppelin üdvözlésére. A léghajó kört írt le a város felett, majd elrepült Chicago irányában.

A delegátusok táncra perdültek Hágában

Nagy lelkesedés az angolok és németek között a megegyezés hírére. — A párisi mozikban elkobozták a Snowden ábrázoló felvételeket. — Az angol követeléseket 75 százalékban teljesítették.

Hágából jelentik: A tegnapi éjszakai megegyezés előjátéka délután öt órakor kezdődött. A tanácskozás eleinte meddőnek ígérkezett. Stresemann külügyminiszter ekkor felhívta a delegátusok figyelmét arra, hogy nem szabad elejteni a Dawes-tervezet revízióját, amelynek szükségességét az egész világ belátta. Stresemann beszéde nagy hatást tett az angol delegátusokra. Ma délután a Rajna-területet megszálló hatalmak tartanak Németországgal tanácskozást, majd a pénzügyi-bizottság folytatja megbeszéléseit.

A 6 hatalom képviselői ma délután politikai bizottságban ültek össze, hogy a következő pontok felett határozzanak: 1. A második zónának az angol-francia és belga csapatoktól való kiürítése szeptember elsejétől. 2. A harmadik és utolsó zónának kiürítése a Young-terv végrehajtásától számított bizonyos időn belül. 3. Az angol és belga kiküldötteknek felvétele a rajnai-bizottságba. 4. A ténynyegállapító-bizottság kiküldése a ki nem ürített területekre javaslatlétel végett.

Hágából jelentik: Stresemann kijelentette, hogy csak az esetben csatlakozik az éjszaka folyamán létrejött egyezséghez, ha biztosítékot kap a Rajna-vidék mielőbbi kiürítésére.

Német és angol körökben a hajnali órákban féktelen volt a lelkesedés, a fiatalabbak táncra perdültek, az öregek hurráztak.

Nagy tüzijátékok is voltak. A francia delegáció ezzel szemben a legnagyobb tartózkodást tanúsítja. Francia körök úgy vélik, hogy Briand az éjszaka megmentette Stresemann tárcáját.

Londonból jelentik: A Reuter jelentése szerint az angol részeselet 40 millió márká-

dalmi ténykedése miatt Moszkvában kommun biróság elé állították, mely Szibériába való számuzetésre ítélte.

— Ég a párisi központi vásárcsarnok. Párisból jelentik: A központi vásárcsarnokban keletkezett tüzet még ma sem sikerült eloltani. A tüzoltóság és katonaság a legnagyobb apparátussal dolgozik a tűz lokalizálásán, amely ma délután átsapott a vásárcsarnok déli részére is. A katasztrófának több emberáldozata is van.

— Az aradi zárda róm. kath. leánygimnáziumában és elemi iskolájában a beiratások szept. 2-7. napjain tartanak. A tanévet megnyitó ünnepélyes istentisztelet „Veni Sancte” szeptember 15-én d. e. 11 órakor lesz, a rendes tanítás szeptember 16-án reggel 8 órakor kezdődik egy a gimnáziumban, mint az elemi iskolában. A beiratási napok letelte után, felsőbb tanhatósági engedély nélkül, senki nem vehető fel többé az intézetbe.

ra emelik fel, ebből 36 milliót a többi hatalom garantál. Az angolok ezenkívül 18 millió márkát a feltétlen részeselet maradványaként, továbbá 42 millió márkát a feltételes fizetések újabb rendezéséből kapnak. Németország adósságainak emelése nélkül.

Eszerint Anglia összesen 96 millió feltétlen részeseletet kap.

Mindezekhez Németország hozzájárulása szükséges, de valószínűleg hozzájárulnak és így a hágai konferencia sok viszonyfagsága megegyezéssel szűnik meg.

A megegyezésben az angol követelések 75 százalékát teljesítették.

Az angol sajtó rendkívül melegen ír Snowdenről, csupán megemlíti, hogy Snowden erélyes állásfoglalása megrontotta a szövetségesek közt való viszonyt.

Párisból jelentik: Tegnapi este fél kilenc órakor rendőri bizottságok járták be a párisi mozgósínházakat és elkobozták a hágai konferenciáról készített filmeket, amelyeken Snowden szerepel. A rendőrség kijelentése szerint el akarja kerülni azokat a momentumokat, amelyek alkalmat adhatnak a Snowden elleni tüntetésekre.

Bucurestiből jelentik: A Lupta értesítése szerint a hágai román delegáció egyik tagja tegnap visszaérkezett a fővárosba, hogy jelentést tegyen Maniu miniszterelnöknek Románia helyzetéről. Az illető szerint a delegációnak sikerült a Young-terven kívül más kompenzációkat is kapnia. Ezenkívül Románia részére biztosítottak egy helyet a nemzetközi bank igazgatóságában. A kompenzációk közé tartoznak:

az ugynevezett felszabadítási költségek csökkentése, a szerződésekből folyó adósságok leszállítása és a szövetségesekkel szemben fennálló háborús adósságok feltételeinek enyhítése.

— Iskolai beiratás. Az aradi zsidó fiú- és leányiskolában a beiratások szeptember 1-10-ig tartanak meg d. e. 9-1 óráig. Az I. osztályba beiratkozóknak a születési és oltási bizonyítványt fel kell mutatni. Szeptember 10-ike után csak külön engedéllyel lehet beiratkozni. Az igazgatóság.

— Továbbképző tanfolyam a zárásban. Az aradi zárásban a középiskolát végzett növendékek számára a felső tanhatóság engedélyével továbbképző tanfolyam nyílik. A tanfolyam felöleli a kereskedelmi és gazdasági ismereteket és a modern nyelvek praktikus elsajátítását. Jelentkezni a rendes beiratások idején lehet.

— Fenyőné Molnár Erzsébet a zongoratanítást szeptember 1-én megkezdte lakásán: Piata Catedralei (Tököli-tér) 5., II., 16.

— H. Sziklay Gizi táncitanárnő tánciskoláját kezdők és haladók részére szeptember hó 2-án, hétfőn megkezdte. Beiratkozás és bővebb felvilágosítás Szt. Cseretasszolg. 7. (Szt. Pál-ucca).

„MIRA”
a légyfogók királya.

Gyilkol a militarizmus molochja.

A szárazföldi, tengeri és légi hadgyakorlatok halott és sebesült áldozatai az utolsó két hónapban. — A municiógyárak veszteséglistája.

Legutolsó jelentés: Egy angol cirkáló fedélzetén, a Földközi tengeren, tüzérségi gyakorlatozás közben súlyos szerencsétlenség történt, amelynek 12 matróz esett áldozatul. Ezenkívül három matróz súlyosan és tíz könnyebben megsebesült.

A koreai japán repülőraj bombavető gyakorlatainál egy bomba ráesett egy falura és 17 benszületett megölt, sokakat megsebesített.

Hadsereg-gyakorlatoknál.

Ezek a szerencsétlenségek csak láncszemei annak a katasztrófásorozatnak, amelyet a militarizmus idéz napról-napra elő. A nemzetközi békeliga a következőkben állítja össze a militarizmus által követelt áldozatokat az utolsó két hónapról:

Tüzérségi és gyakorsági látszatösszeütkezés Lengyelországban: 40 sebesült. — Hollandiában egy katona tüzérségi gyakorlatozás közben elveszti két kezét és megvakul. — Angliában a süssenti hadgyakorlatok megöltek egy asszonyt.

Flottagyakorlatoknál.

Oportónál elsüllyed egy ágyunaszád: négy halott. — Japánban: repülőgyakorlatoknál szerencsétlenül jár egy torpedóromboló: négy halott. — Egy francia tengeralattjáró elsüllyed (hányadik már?) 43 halott.

A légi flották áldozatai.

Repülőgyakorlat Páris felett 350 repülőgéppel. Kettő ezek közül összeütkezik: egy halott, két sebesült.

Lezuhanások.

A Jordan mellett: két halott. — Angliában: 1 halott, két sebesült. — Casanában: Egy francia repülőtestet szörnyethal. — Csehszlovákiában: két katonai repülőgép összeütkezik, a pilóták felismerhetetlenségig összeroncsolódnak. — Belgrádban: egy katonai repülő lezuhan, meghal, a gép két civil súlyosan megsebesít. — Mexikóban: Katonai teherrepülőgép lezuhan, hat pilóta halott.

Az angol katonai repülőjáratok ebben az évben 100 halott és 2000 sebesült áldozatot követeltek!

Ezzel szemben a civil repülőjáratoknál egyetlen halálos baleset sem történt.

Még nagyobb az áldozatok száma a munició- és hadseregtelszerelési gyáraiban.

ahol a munkások és munkásnők vesztik el életüket a militarizmus igájában.

Felrobbant gránátok megöltek

Párisban: két gyermeket. — Antwerpenben egy munkást, egy másikat súlyosan megsebesítettek. — Vilnában: kettőt súlyosan, többeket könnyebben sebesítettek meg. — Németországban megöltek két munkást, továbbá Rössel kémikust, aki azzal kísérletezett, hogy dinamitpatronákat új keverésű municióval töltsön meg.

Municiógyárakban előállott robbanások

Franciaországban: nyolc munkást meg-

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Dohánytőzsde volt Deák Ferenc-u. 15. (Oppenheimer-ház.)

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-uca sarok.

Dohánytőzsde, zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnapi számában feltétlenül meg fog jelenni.

öltek, huszat megsebesítettek. — Olaszországban. Piacenzában: 11 halott, 5 sebesült, Orbellében: 5 halott, 15 sebesült. Ezenkívül a castagniollei municiógyár kazánrobbanása egy asszonyt és hat férfit ölt meg. — Csehszlovákiában: két halott, több sebesült. — Belgiumban, Antwerpenben: három halott.

Romániában: három halott, két sebesült. — Lengyelországban, Varsóban: két halott, két súlyosan sebesült. — Törökországban: Konstantinápolyban: három halott. — Kinában Nankingban: husz halott és sebesültek. — Marokkóban: 59 halott és 300 sebesült.

A legújabb jelentés pedig, melyet ma kap-

A magyar dal miatt tört ki a sibiui diákverekedés.

Cáfolják, hogy román és francia diákok között lett volna összetűzés. — Egy őrnagy társaságával magyar nóta mellett mulatott és állítólag ez bősztette fel a diákokat.

Sibiuból jelentik: Illetékes helyen kijelentik és a Curentul sibiui tudósítója is megállapítja, hogy a francia és román diákok közötti verkedésről szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. A hír ebben a formában helyreigazításra szorul és — mint a Curentul mai száma jelenti — az incidenst egy Roman nevű őrnagy okozta, aki a bankett idején az egyik külön teremben mulatott több sportember társaságában.

Roman őrnagy a 7-ik hadtest parancsnokságánál teljesít szolgálatot s elnöke egy olyan sportegyesületnek, amelynek magyar és szász tagjai is vannak. A Curentul állítása szerint

Román őrnagy és társasága magyar dalokat énekelt, mire a diákok beüzentek a külön szobába, hogy ne énekeljenek magyar dalokat.

A lap szerint Roman őrnagy inzultálta a diákok küldötteit, mire talános verekedés keletkezett. A verekedők közben kikerültek az uccára, ahol

Roman őrnagy kihuzta a társaságában lévő egyik hadnagy kardját és megsebesítette Rosu egyetemi hallgatót.

A verekedésnek a rendőrség vetett véget, mely a társaságot a rendőrprefekturára állította elő.

Irodalom és művészet

* **Három édes-bus magyar dalt énekel, gyönyörű szoprán hangján, Tátray W. Cornélia, az öreg színészeknek szeptember 1-én, a szinkörben tartandó estjén. A dalok azért bírnak különös érdekességgel, mert szerzőik aradiak. Papp Andor verseire írta három jónévű komponista, dr. Szelle Károly, dr. Erdős Mátyás és Szegő Nándor. Alkalma lesz mindenkinek ezen az estén az öreg színészek apoteozisát látni, amint 17 öreg, hála-telt szívvel jelenik meg a közönség előtt. Érde-meiket az ékes szép szavu dr. Krenner Miklós fogja nyílt színen méltatni. Két szindarab, rengeteg magánszám készül még a műsort feledhetlenné tenni. Maga ellen vét, aki elmulasztja szeptember 1-én a szinkörbe menni, leszámítva azt, hogy ezzel jótékonytságot is gyakorol, segít a nyugdíjas színészekben. Váltsa meg mindenki mielőbb jegyét a téli színház pénztárában. Olcsó helyárak vannak.**

* **Megalakult Róna Dezső szatmári színtársulata.** Ismeretes, hogy Róna Dezső kapta meg a szatmári színházat a jövő szezonra. Róna Dezső igazgató már befejezte szervezkedését és összeállította a kitűnő erőkből álló társulatát, amelynek névsora a következő: Kovács Kató operettprimadonna, Mayer Kató szubrettprimadonna, Horváth Mici énekesnő, Szentgyörgyi Stefi énekesnő, Berecz Manci szubrett, Majtényi Mária énekesnő, Erdődi Lili drámaj szende, Szentgyörgyi Mária társalgási színésznő, Katona Emmi komika és anyaszínésznő, Faragó Margó naiva, Galetta Ferenc bonviván, főrendező, Felhő Ervin táncoskomikus, Szakács Árpád buffó, Csányi Mátyás karnagy, Huszár Károly tenorista, Róna Dezső baritonista, Szeremlei Lőrinc szerelmes-színész és énekes bonviván, Jávor Alfréd társalgási színész, Darvas Ernő jellemszínész, drámai rendező.

* **Balázs István új orra.** Hivatalosan még nem jelentette ugyan a színházi sajtóiroda, azonban mi már most megsughatjuk, hogy Balázs István, az aradi színtársulatnak a tavalyi szezonban volt bonvivánja ezidén is Aradra szerződött. Jelenleg Budapesten nyaral, piheni az elmúlt évad fáradságait. Nyaralásának eseményeiről most egy érdekes kis hír érkezett haza Aradra: — Balázs István operáción esett át. Titkos rajongói ám ne essenek kétségbe, mert csak egy kis ártatlan operációról volt szó. Orrmütétről, mint ahogy az manapság szokás. Balázs ugyanis sehogysém volt meglegedve or-

tunk, a következőképpen hangzik:

Londonból jelentik: Az előindiai Diurugarh melletti hadosztálygyakorlaton tüzérségi éles lövés közben egyik ágyú csöve felrobbant és a szétvetett cső darabjai, valamint a lövedék hét katonát halálra sebeztek. Két tiszt állapota életveszélyes.

A militarizmus molochja ezenkívül a mérgezőgáz-gyárakban is egymásután szedi áldozatait. A clevelandi kórházban történt gázrobbanás, amelynek százan haltak meg, szörnyű izelítőt adott az elkövetkező háborúról, amelyben az egész világra rászabadítják majd az emberiség leggyilkosabb ellenségét: a mérgező gázt.

Minden szólam, mely arról beszél, hogy az államok a békére készülnek, — hazugság. Az igazság az, hogy napról-napra jobban közeledik: — az új világháború.

formájával. Hogy ugymondjuk, kissé „tulhosszúnak” találta, amely egyáltalában nem felel meg a bonviváni kötelezettségeknek, illetve követelményeknek. És most a nyaralását egyben arra is felhasználta, hogy ezt az orrügyét elintézzze. Bevonult az egyik pesti szanatóriumba, ahol, hála a modern orvostudományának, egészen könnyű kis beavatkozással átfurmálták előzetes „orrforma divatlap” tanulmányozás után az orrát. Szendreyne igazgatóné jelenleg Budapesten tartózkodik és ő küldte haza a stereotip értesítést: „Balázs orra átfurmálva — piszére”. Talán a „piszere”-t a humor kedvéért biggyesztette oda az igazgatóné, de a lényeg megtörtént: Balázs megunt a régi orrát. Jobban mondva megörölt reá és megoperáltatta. A lényeg mellett még különben az is fontos, hogy a műtét — sikerült.

* **Beregi Oszkár a bécsi Volksoper tagja.** A bécsi Volksoper, amelyet a szociáldemokrata tanács adószadjmusa már évek óta szüntetésre kényeszerített, a tanács adófrontváltoztatása folytán gazdát talált Jakob Feldhammer személyében, aki az új szezonra igen nivós együtttest szerződött, közte Beregi Oszkárt, a napokban Aradon tartózkodott és még mindig Erdélyben turnező nagynevű magyar művészt is.

Papirruhában járnak az amerikai férfiak.

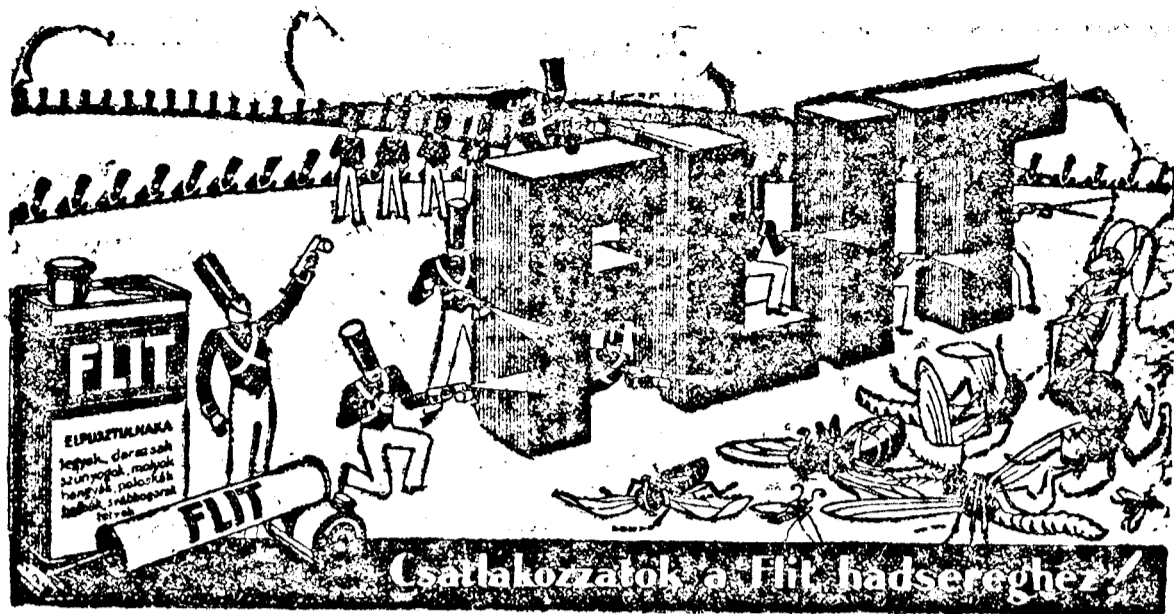
Két hétig hordható a vizálló papirruha, mely fél óra alatt készül és mindössze két dollárba kerül.

Newyorkból jelentik: Az Amerikában uralkodó szokatlanul forró nyár érdekes újítást idézett elő a férfiak öltözködésében. A chicagói ipari muzeum igazgatója találta fel az új divatot, amely nem más, mint papirruha, amelyet különleges módon állítanak elő. Az új ruha tartós és esőálló, úgy, hogy nem kell félni attól, hogy az első zápor lemossa viselőjéről.

A ruhák gyártását már meg is kezdték, darabonként két dollárba fog kerülni a papirruha, amely szakértők szerint minimum 14 napig tarthat. A szabásznak és szabónak igen kevés dolga lesz az új ruhával, amely a mérték felvétele után félórával már készen áll. Fél óra múlva az új ruhában távozzhat.

A ruhák készítői két heti garanciát vállalnak készítményeikért, amelyeket minden divatszínházban állítanak elő.

KÖZGAZDASÁG.

Fizetésektelen lett a Fleiszig és Hirschfeld aradi nagykereskedő-cég.

Négy millió 731.000 lej aktívával szemben a passzív hat millió 843.000 lej. — Ez az első kényszerregezési kérelem az új törvény életbeléptetése óta.

(Arad, augusztus 28.) Ma délelőtt benyújtották az első kényszerregezési kérvényt az aradi törvényszékhez. Julius 10-én lépett életbe a kényszerregezési tárgyalásokról intézkedő törvény. Aradon azonban csak ma fordultak először ilyen kérelemmel az illetékes bírósághoz. Dr. Kelemen Gábor ügyvéd, a Fleiszig és Hirschfeld aradi rövidáru nagykereskedő cég megbízásából beadvánnyal fordult az aradi törvényszékhez és kérte, hogy rendeljék el ellene a kényszerregezési eljárást. A beadvány szerint

a cég aktívái 4 millió 731.000 lejt tesznek ki és ezzel szemben 6 millió 843.000 lej a passzívja és hitelezőinek ötven százalékos kvótát ajánl fel.

A fizetéseket a kényszerregezés jóváhagyásától számított hat hónaptól kezdődőleg, hat, illetve kilenc hónapon belül óhajtja eszközömi.

A Fleiszig és Hirschfeld cég kényszerregezési kérelme nagy feltűnést keltett Aradon és általános beszéd tárgyát képezi, hogy

Palcu Lázár kiegyezett összes hitelezőivel

Palcu jogi képviselője a csődeljárás megszüntetését kéri az aradi törvényszéktől. — A csődválasztmány nem függesztette fel a csődtömeg gondnok működését.

(Arad, augusztus 28.) Több alkalommal beszámolt az Aradi Közlöny arról, hogy Palcu Lázár világosi bornyagykereskedő jogi képviselője, dr. Sarkadi Dénes, ügyvéd útján tárgyalásokat folytat hitelezőivel és békés kibontakozást keres csődügyében. Palcu ellen ugyanis mintegy 35 millió lejes passzívja miatt az aradi törvényszék elrendelte a csődöt és dr. Rohan Demeter világosi ügyvédet rendelte ki csődtömeg gondnoknak.

A csődbejutott nagykereskedő tárgyalásai most eredménytelően végződtek, mert sikerült valamennyi hitelezőjével megegyezni: az egyezséget írásba foglalni, amelyben valamennyi hitelező kéri, hogy a Palcu elleni csődöt szüntessék meg. Az egyes hitelezőkkel külön-külön folytatva le az egyezkedési tárgyalásokat Palcu jogi képviselője és mindegyükkel külön állapodott meg, úgy hogy a fizetési módokat és a kvótában nem egyezéges alapon történt a megegyezés.

A csődválasztmány, amelynek tagjai dr. Novac Aurel elnök, dr. Cotioiu Romulus és dr. Fuchs Albert ügyvédek, most ülést tartott, amelyen bejelentette Palcu jogi képviselője, hogy

a csődbejutott bornyagykereskedő valamennyi hitelezőjével létrejött a megegyezés.

ismét egy közismert, szolid kereskedőt sodortak a nehéz gazdasági viszonyok válságos helyzetbe. A cég már az elmúlt évben küzdött nehézségekkel, akkor azonban a cég egyik beltagja, Fleiszig, kilépett és azóta Hirschfeld Fülöp az egyedüli tulajdonos. A nehézségeket akkor sikerült leküzdeni és valamennyire szánálták Hirschfeldet. A gazdasági krízis azonban nem kímélte meg továbbra sem ezt a szorgalmas, jóhírű kereskedőt, míg most azután kénytelen volt kényszerregezési kérelmet a törvényszéktől.

Az új törvény rendelkezései szerint a törvényszék a kényszerregezés elrendelésétől számított 15 napon belül köteles az első tárgyalást megtartani, amikor egyedül a kényszerregezési kérelmet kérő kereskedőt idézik meg, kinek felülvizsgálják könyveit. Azután új tárgyalást tűznek ki, amikor beidézik az összes hitelezőket és akkor döntenek a kérelem felett. A kényszerregezés elrendeléséhez legalább annyi hitelező beleegyezése szükséges, hogy azok igényei az összes követelések hetvenöt százalékát tegyék ki.

Miután a csődválasztmány az egyezségek megtörténtéről meggyőződött, értesítette erről a csődtömeg gondnokot.

A csődválasztmány ülésével kapcsolatban olyan hírek terjedtek el Aradon, hogy a választmány felüggesztette dr. Rohan Demeter világosi ügyvédet tömeg gondnok működésétől. Az Aradi Közlöny munkatársa erre vonatkozólag kérdést intézett a csődválasztmány egyik tagjához, aki a következőket mondotta:

— Miután Palcu Lázár valamennyi hitelezőjével kiegyezett és a csődtömeg gondnok nem volt jelen történetesen a csődválasztmány tárgyalásán, az egyezségek megtörténtéről értesítettük. Arról azonban szó sem volt, hogy a csődválasztmány felüggesztette volna működésétől a csődtömeg gondnokot. Ez annál kevésbé történhetett meg, miután nekünk ez nem is áll jogunkban. A tömeg gondnok honoráriumának kérdése még nem is került szóba, tekintettel arra, hogy erről beszélni még korai lenne. Majd ha ez aktuális lesz, akkor vagy megállapodnak Palcuék a közadóssal, vagy majd a törvényszék állapítja meg, de itt még nem tartunk. Ebbe a kérdésbe mi eddig egyáltalán nem folytunk be.

Miután a megegyezés a hitelezőkkel létrejött, Palcu jogi képviselője az összes hite-

zők nyilatkozatát mellékelve kérvénnyel fog a törvényszékhez fordulni és a csődeljárást annak alapján meg fogják szüntetni.

= ZÜRICHBEN NYITÁSKOR ÉS ZÁRLATKOR IS, 3.08.50 A LEJ.

= Bucuresti-i tőzsdezárlat. Devizák: Páris 6.59.50, Berlin 40.12, London 815 és háromnyolcad, Newyork 168.05, Milánó 8.80, Zürich 32.43, Prága 4.98.75, Bécs 23.72.50, Budapest 29.38, Varsó 19. Valuták: Márka 40.25, sterling 814, francia frank 6.64, svájci frank 32.60, olasz lira 8.90, dollár 167.25, osztrák schilling 23.81, magyar pengő 29.50, csehszlovák korona 5.02.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

CSÜTÖRTÖK, augusztus 29.

Bucuresti 19. Könnyű zene. 22. Zongorahangverseny. — Berlin 18. Szórakoztató zene. — 21. Puccini „Madame Butterfly“ c. operájának közvetítése. — Belgrád 19. Jazz-band. 21.30. Cigányzene. 23.10. Rádiókvartett. — København 23.45. Benedek Rudolf magyar zenekarának hangversenye. — Nápoly 22.02. Audrian: A baba c. operettjének közvetítése. 24. Jazz-band. — Wien 21.05. A wieni szimfonikus zenekar hangversenye. — Zürich 22.20. Strauss—Lehár—Kálmán-hangverseny. — Budapest 10.15. Katonazenekari hangverseny. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13.05. Cigányzenekari hangverseny. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 15.30. Hírek. 17. Rádió Szabad Egyetem. 18.15. A m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar hangversenye. 1. Wagner: Nürnbergi mesterdalnokok — előjáték. 2. Saint-Saens: Danse macabre. (Haláltánc.) Szimfonikus költemény. 3. Rossini: Sevillai borbély — ábránd. 4. Kacsóh: Késő ősz van — dal, zenekarra. — Mendelssohn: Athalia — hadi induló. 6. Dohnányi: A „Ruralia Hungarica“ból I., V., VII. tétel. 19.30. Siklósi Ferenc felolvasása: „A filmszínház“ 20. Cigányzenekari hangverseny. 21.15. Gramofonhangverseny. Verdi: „Traviata“ című operájának előadása a milánói Scala énekesei, kórusa és a milánói szimfonikus zenekar részvételével. 23.30. A Domokos vokálkvartett hangversenye. 24. Cigányzenekari hangverseny.

PÉNTEK, augusztus 30.

Bucuresti 19. Rádióhangverseny. 22. Dalest. 22.30. Gordonkahangverseny. 23.15. Gramofonzene. — Berlin 17.30. Spanyol dalok. 20. Dr. Szilágyi Imre magyar népdal hangversenye. — 22. Kamarazene. — München 19.05. Mozart: „Figaro házassága“ című operájának közvetítése. — Nápoly 22.02. Puccini „Manon Lescaut“ című operájának közvetítése. — Prága 20.05. Egy hangjáték közvetítése. 22. A házizenekar hangversenye. — Stuttgart 23. G. Verdi a „Troubadour“ című operájának közvetítése gramofonlemezeken. — Wien 19. Richard Strauss: „A rózsalovag“ című operájának közvetítése Stutgartból. Az opera előadása után szórakoztató zene. — Budapest 10.15. A rádió házi-triójának hangversenye. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13.05. Hangverseny. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. — 15.30. Hírek. 17.45. Hírek. 18.15. Cholnoky László novellái. 19. A salzburgi ünnepi játékok keretében a bécsi állami Operaház együttesének operaelőadása Salzburgból, „Rózsalovag.“ Daljáték 3 felvonásban. Zenéjét szerzte: Strauss Richárd. Utána kb. 22.25. Hírek. Majd: Jazz-band.

A szerkesztésért felelősök:

SALGÓ HENRIK

felel.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlőtekért nem vállalunk felelősséget.

Nagyüzlet helyiség

főtér közepén
(Minorita templommal szemben)

november 1-re kiadó.

HATSCHEK, Strada Mărășești 58—60
(Kassuth-utca) földsz. 4

Floktelep: **TIMISOARA**, Őszi és téli felöltő és ruhaujdonságok megérkeztek
 Boulevardul Bertholet 23.
 Crep de chin ruhák ... 1200 Lejtől
 Foulard ruhák ... 1400 Lejtől
 Parisiette ruhák ... 800 Lejtől
 Grisette ruhák ... 600 Lejtől
 Kérem a címre figyelni!

Őszi és téli felöltő és ruhaujdonságok megérkeztek
PLESZ GYULA céghez Arad
 Központi női ruhanagyárúrája, a színház hátsó bejáratával szemben

Floktelep: **CLUJ**
 Cal. Reg. Ferdinand 25.
 Őszi divatfelöltők ... 900 Lejtől
 Téli kabátok ... 1000 Lejtől
 Szőrmés divatkabátok ... 1500 Lejtől
 Szőrmebundák ... 5000 Lejtől
 Kérem a címre figyelni!

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 8 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közzétehető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézősködékre válaszolunk. Ajánlatok feladás levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

Villanyvilágítási berendezések legolcsóbban:
 VARGA és ROSENFELD-nél Arad, Tel. 803

ALKALMAZÁS.

NÉMET KISASSZONY 16 bizonyítványokkal 2 éves gyermekekhez felvétetik. Cim a kiadóban. 10513

12—16.000 lejt fizetünk

havonta, jömegjelentés, intelligens, románul beszélő, német garanciával rendelkező nőtől és hölgyek és uraknak tiszteletreméltó akvizíciós munkáért Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4568

KISZOLGÁLÓ LEÁNY, komoly és a párszakmát jól érti, felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4580

ELEKTROTECHNIKUS

telefonkészülékek kezelésében és villamos mérőkészülékekben specializált, román állampolgár, alkalmazást nyerhet. Ajánlatokat írásban

Soc. Româno—Americană TELEAJEN

címre kérünk. 4577

LAKÁS.

A VOLT SZABADSÁG-TÉR KÖZELBEN két szobás, szükséges mellékhelyiségekkel álló udvari lakás kiadó. — Hatschek, Str. Mărășești 58—60 szám, (Kossuth-ucca) földszint 4.

A FÖTÉREN két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra kiadó. — Hatschek, Str. Mărășești 58—60 szám, (Kossuth-ucca) földszint 4.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

VENDÉGLŐSÖKI Legolcsóbb papírszalvéta Sándor Ferenc papírüzletében, megvehető szemben.

CARAMAN függöny, ebédidő, uriszoba, szalonberendezések, torontali és perzsaszőnyegek, fotelok, különböző antik butorok, velencei és aranyszínezett konzol tükörök, Bull-óra, Biedermayer kis asztali tükörök, festmények, fali órák, aranyozott asztal és íróasztal, asztalok, storeok, kézimunkák, antik asztali lámpák, dísz tárgyak, antik schallak, dohányzó asztalok, gyönyörű varrósasztalok, nagy pénzszekrény, stb. eladók. Salgóiné bizományi üzlete Str. Horia 1. (Neuman-palota.) 900

EGY KÉZIKOCSI és gyalupad eladó. Molt Urbán Iván-u. 7—9. 4572

KERESEK Biedermayer álló tükör, antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, dísztárgyakat, vitrineket, stb. Kívánatra házhoz is megyek. Salgóiné bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

CEMENTCSERÉPGÉP felszerelésre és teigere olcsón eladó. Cim: Morgós János Nadab. 4456

ÜZLETEK.

VILÁGOS, száraz, padozott műhely azonnal kiadó, volt Simonyi-u 9. 3473

BUTOR

vásároljon a termelőktől! Az aradi LOCUINTA lerakat, mi tagokkal készítője, ajánlja olcsó BUTORAIT egyszerű és a legmodernebb kivitelben. STR. HORIA (volt SZÉCHENYI és FERDINAND-UCCA) sarok. 3336

Buziás gyógyfürdő (Román Nauheim)

páratlan szénsavas radioaktív sós-vasas forrásvizekkel. — Biztos gyógyhatás szervi, elhízásos érelmeszesedéses szív és vérkeringési zavaroknál. Vesebaj, vérszegénység, izomcsúsz, hólyaghurut és kimerüléssel járó idegesség esetén.

Női betegség, a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgező nyoman fellépett idegbajok (Tabes etc.) eseteiben a legjobb eredménnyel. Természetes szénsavas sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés, kitűnő konvha, elsőrendű szállodák, diétás penziók mérsékelt árakkal.

Új modern uszoda napiételes stranddal.

FÜRDŐIDÉNY MÁJUS 15-TŐL OKTÓBER 1-IG. — Prospektust, felvilágosítást szívesen küld 3560

Musehong Buziási Gyógyfürdő R. T.

Fürdőigazgatóság BUZIÁS, BÁNÁT.

Milyen követelményekkel

kell minden hölgynek harisnyá-bevásárlásainál fellépnie?

- 1., hogy tartós árut kapjon,
- 2., hogy a harisnya elegáns legyen,
- 3., hogy a lábat ne nyomja.

Mindenzen tulajdonságokkal rendelkezik a német

világmárka

Legyen egy kísérletet és sofa sem fog más harisnyát viselni.

Deákok! Kedvezményes vizumot eredményesen és leggyorsabban: **Sándor Ferenc** vizumirodája szerez. Arad, Bul. Reg. Maria No. 10. Megyeházzal szemben. Telefon: 511.

Nyomatott az Aradi Közlöny, rotációs gépen. — Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavidálat.

Legjobb a PUCHER-féle cserépkályhák!

Kályhák és tüzhelyek szakszerű javítása.

PUCHER-lerakat A R A D, volt Szabadság-tér 8. szám. Tulajdonos: **PANKER VIKTOR**

GARANTÁLT JÓFORGALMU kenyérsütőde házzal együtt sürgősen eladó, nem szakmabeli vevőnél vezetést vállalom. Arad-Gai. Str. Anton Pan 14. 4574

OKTATÁS.

NÉMETET ÉS FRANCIÁT nagyon olcsón tanítok. Strada Unirei 1. (Fábián Gábor-u.) 4479

HEGEDÜOKTATÁST nyújt Deák Béla (v. Rákóczi-u. 18.) Jelentkezések d. u. 1—3-ig. 4569

ELLÁTÁS.

TISZTVEISELŐCSALÁD két gyermeket teljes ellátásra elfogad. Str. Consistorului 46. 4567

Spitz Tivadar

legolcsóbb napi ár mellett szállít

vaggontelekben cser-, búkk- és gyertyánhasáb **tüziát**

Bu'. Dragalina 26. Telef. 727.

EISELE hentesnél

Plața Avram Iancu (Szabadság-tér) 5 kilogram tisztán kezelt zsir

350.— lejt.

Volt Varjassy L-uccában

közel a mozihoz, félemeletes kétlakásos ház, egy 2 szobás és egy 1 szobás lakással. 350 000 leiert eladó, fele összeggel átvehető. Bővebbet:

Kiss Lajos „URANUL” Irodájában, városházával szemben. Bul. Reg. Ferdinand 1. 4575

Izr. Leányinternátus

feleves centiaktó tanulókat a jövő tanévre. Elsőrendű ellátás, családias otthon, tanári felügyelet és mérsékelt díjak. — Prospektussal szolgál: **STEINER INT. p. FETE**

Arad, Strada Pona 1. Rusu 3.

Autóköpeny, autótömlő

és gummidolgok készítését és javítását jutányosan vállalja

Varga Sándor „Presto” gőzvilkanizáló 4094

volt Batthyány-ucca 11. (Kohn-ház.)

Diana-fürdő

ujjonnan berendezve, egész nap nyitva. **Leszállított fürdőárok**

Ház!

4 szoba, mellékhelyiségekkel, gazdálkodásra, vagy ipari telephelyre szükségeltető nagy telekkel, 14 darab jószágra istállóval, eladó kitűnő — mellett fekszik, autobusz-mezálló. — Eladó továbbá 4x4 méteres díszes vaskapu: 6 méteres itató vasvályu. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4565

Keresek az építőszakmában jó bevezetett

képviselőt

a Bánáti „Torfisoothermelek” üzeméhez. 448.

H. Philippi & Co.

Braşov, Str. Castelului 59/61. Tel. 649]